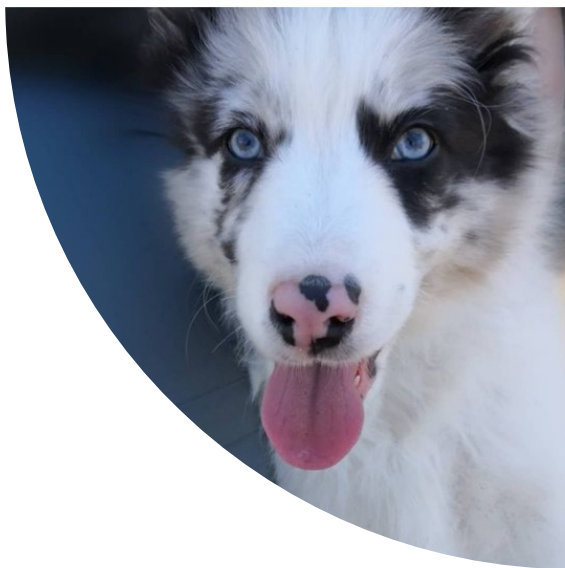

Kanické listy

2/2023 červen

Loučení s létem
9. září 2023

Vážení a milí čtenáři,

nedávno jsem někomu povídala o Kanických listech. Hrdě jsem popisovala naše úspěchy v celostátní soutěži. Mimochodem jsem přitom zmínila, že každé číslo je tematicky zaměřeno. Můj protějšek podotknul něco ve stylu, že musí být složité dávat dohromady podklady a mít tolik různých nápadů. „Naopak“, opáčila jsem. „Máme v zásobníku náměty na několik dalších čísel.“ Věřím, že nápady k nám budou přicházet i nadále. Hlavně však doufám, že se budou líbit vám, našim čtenářům.

Při výběru zaměření letního čísla jsme měli jasno už vloni na podzim. No uznejte, kdy jindy než v oddechovém čase o prázdninách je příhodnější podívat se na to, jaké zvířecí mazlíčky najdeme u nás v Kanicích? Naše rodina je vcelku tradiční. Máme psa a kočku. Zběžného normálu bychom mohli vyčnívat snad jen na jaře, kdy se na zahradě z jezírka ozývá žabí koncert a prohání se v něm stovky pulců. Však k nám, když byly děti menší, nalákali spoustu kamarádů. A jak jste na tom vy?

Tradičně vás čeká přehled ze sportu a kultury. Dozvíte se klasicky, jak z pohledu klimatologie vypadalo letošní jaro. Milovníci výletů se mohou těšit na procházku, která je mj. zavede na návštěvu klamám. Při letních toulkách po kraji se můžete též inspirovat článkem z farnosti a vyrazit na některou z poutních cest v blízkém či vzdálenějším okolí.

Věděli jste, že i hasiči mají často co do činění s různými mazlíčky a živými potvůrkami, které se kolem nás

hemží? Až k vám na zahradu v budoucnu zaletí roj včel, budete už vědět, na koho se obrátit pro pomoc!

Od nynějška se na stránkách zpravodaje budete pravidelně setkávat s informacemi o novinkách a chystaných projektech v Kanicích. Jedná se o další z kanálů, prostřednictvím kterého chce vedení obce otevřeně komunikovat s občany. Zároveň se rozjíždí i série článků o dění ve Školním lesním podniku Masarykův les Křtiny Mendelovy univerzity v Brně, který spravuje většinu krásných okolních lesů.

Tentokrát by si při čtení měly přijít na své i vaše ratolesti. V rubrice pro nejmenší byly děti opravdu plodné a daly dohromady celkem čtyři strany textů a fotek.

Letní nadílka čtení je opravdu pestrá a počet stran rekordní. Věřím, že si každý přijde na své. Přeji vám příjemně a odpočinkově strávené prázdniny.

za redakci Kristina Dostálová Makovská

Obsah čísla

Slovo starostky	3	Víte, že	26
Informace z obecního úřadu	3	Z farnosti	27
Aktuálně	4	Hasiči	29
Zprávy kanického zastupitelstva	7	Sport v obci	30
Téma – domácí mazlíčci	8	Meteookénko	32
Zprávičky z MŠ a ZŠ	16	Kam na výlet	33
Kultura	20	Kalendář akcí	36
Okénko do knihovny	25		

Slovo starostky

Milí čtenáři,

v tomto čísle Kanických listů představujeme novou pravidelnou rubriku „Informace z obecního úřadu“. Budeme se zde věnovat práci, kterou máme za sebou, ale i plánům do nejbližší budoucnosti. Snad vám vedle tradičních „Zpráv zastupitelstva obce“ přijde vhod.

Na začátku září se na vás pod taktovkou SDH Kanice budeme těšit na tradičním Loučení s létem a 16. září potom na dalším ročníku sousedských slavností Zažít Kanice jinak. Do letošního programu chystáme několik novinek a budeme velmi rádi, pokud přispějete svými nápady či podněty.

Dovolte mi vám popřát radostné a klidné léto, zajímavé zážitky i možnost odpočinku a relaxace. Hlavně se ze svých cest navraťte domů ve zdraví!

Hana Rakšány Dvořáková

Informace z obecního úřadu

Hana Rakšány Dvořáková, Martin Ondroušek

Vážení občané, v této nové rubrice vás budeme informovat o tom, čím se na obecním úřadě aktuálně zabýváme a jaké jsou naše plány pro nejbližší měsíce. Činnost obecního úřadu můžete sledovat rovněž odběrem noviněk z webových stránek obce (<https://obeckanice.eu/odber-novinek>), případně na Facebooku (<https://www.facebook.com/people/KAN-I-CE/100087458387842>) nebo Instagramu obce (https://www.instagram.com/kan_i_ce). Rádi vás uvidíme i osobně na obecním úřadě.

Nejzásadnější novinkou je koupě nemovitostí čp. 12 a 121 na návsi. Obec tak bude moci zahájit plánování budoucího využití nemovitostí.

Započalo projektování rekonstrukce tělocvičny ZŠ Kanice. Pro zlepšení akutního špatného stavu tělocvičny byla s pomocí SDH Kanice odstraněna ze stěn plíseň a z rozpočtu TJ Sokol Kanice byla novými skříněmi dovybavena šatna.

Začátkem roku byly provedeny úpravy veřejného prostoru na návsi, náves tak nyní působí upravenějším dojmem.

Při vjezdu do lokality Křtinsko byla zahájena úprava prostranství pro nové sběrné hnízdo, jež v této lokalitě chybělo.

Tam, kde to bylo nutné, byly opraveny místní komunikace a po uplynulé zimě byl proveden jarní úklid obce.

Ve spolupráci se ZŠ a MŠ Kanice se podařilo zrealizovat projekt výzdoby protihlukové stěny ve školní jídelně. Rádi bychom poděkovali dětem, vedení školy

i pedagogům za skvělou spolupráci!

Dotace na kompostéry byla podána a čekáme na výsledek, o němž budeme zavčas informovat.

Byla podána žádost o dotaci na stavbu chodníku k zastávce Kanice, koupaliště. Mezitím hodláme započít s přípravami výběrového řízení na zhotovitele.

Z programu „Dokážeme víc“ Nadace Via a České spořitelny jsme získali grant ve výši 100 000 Kč na úpravu společenské místnosti na obecním úřadě. Realizační skupina bude během tohoto roku na obnově místnosti spolupracovat i s veřejností.

Rádi bychom upozornili obyvatele, kteří bydlí v okolí hlavní silnice mezi návsi a výjezdem na Ochoz a dále na Malé Straně, že firma EG.D, a.s. v rámci revitalizace rozvodných sítí plánuje uložení kabelů nízkého napětí pod zem. Realizace tohoto projektu se předpokládá v roce 2027 a projektant, firma ELING CZ s.r.o., bude všechny dotčené o plánovaných úpravách včas písemně informovat.

Intenzivně se rovněž zabýváme změnou systému odpadového hospodářství na systém door-to-door, o čemž pojednává zvláštní článek tohoto vydání Kanických listů.

Další položkou na seznamu plánovaných akcí v obci je zahájení projektování komplexní rekonstrukce veřejného osvětlení v obci.

Pro zvýšení bezpečnosti v dopravě se zabýváme možností instalace značky omezující rychlost u základní školy a případnou instalací radarů na hlavní

silnici u návsi. V některých lokalitách dále zvažujeme příčné prahy.

U Zvoničky byly osazeny nové venkovní stoly, bude též opravena opadávající omítka na budově garáže.

Na závěr zmiňme ještě setkání s letošními jubilanty a naplánovanou obnovu činnosti Klubu seniorů. Odstartovali jsme také program „Zastupko pro náctileté“, ve kterém na základě ohlasu dětí budeme pokračovat i nadále.

Aktuálně

Budoucnost odpadového hospodářství obce

Martin Ondroušek

Dle zákona o odpadech čeká každou obec v ČR do roku 2025 povinnost zajistit, aby minimálně 60 % všech v obci vyprodukovaných odpadů bylo vytríděno.

V roce 2022 se podařilo vytrdit 41 % z celkového množství odpadů vyprodukovaných v obci. Do roku 2025 tedy musíme zvýšit tento podíl minimálně o 19 %. Pokud se to nepodaří, hrozí obci pokuta ve výši 200 000 Kč za každý rok. Nelze předpokládat, že by se takto výrazného navýšení třídění dosáhlo při zachování stávajícího systému odpadového hospodářství. Obec proto hodlá realizovat následující sadu opatření na podporu třídění odpadů, která by měla zajistit, aby ve směsném komunálním odpadu (černých popelnicích) skončilo odpadu co nejméně a aby byl splněn zákonný cíl vytríděnosti 60 %:

- **Větší informovanost o odpadech.** V rámci nových webových stránek obce byla zřízena samostatná podstránka „odpadové hospodářství“, kde jsou veškeré potřebné informace o možnosti ukládání tříděných odpadů v obci. Dále jsou zde informace o nákladech a výnosech systému, jakož i podrobné informace o množství jednotlivých odpadů předaných do obecního systému.
- **Kompostéry.** Obec hodlá z dotace pořídit kompostéry, které budou zapůjčeny občanům pro kompostování domácího bioodpadu, aby se snížilo množství bioodpadu ve směsném komunálním odpadu.

- **Optimalizace sběrných míst.** Bylo zřízeno nové sběrné místo na Křtinsku. Vybraná sběrná místa budou doplněna o modré kontejnery na sběr papíru. Ve vegetační sezoně bude častěji otevřený kontejner na větší (zahradní) bioodpad u Obnovy.
- **Zavedení systému door-to-door, tedy sada popelnic na tříděný odpad (papír, plast, případně bio) samostatně pro každou nemovitost.** Tento systém přináší občanům komfort třídění přímo doma, nemusí tedy s tříděným odpadem nikam chodit či jezdit. Obci zase přináší (na základě zkušeností z obcí, které systém zavedly) prokazatelné navýšení podílu vytríděných odpadů, a tudíž snazší splnění zákonného cíle vytríděnosti. Při optimálním nastavení může systém přinést i úsporu celkových nákladů na odpadové hospodářství, protože větší množství vytríděného odpadu s sebou přináší i vyšší příjmy. V neposlední řadě pak větší vytríděnost odpadů díky zvýšení potenciálu jejich recyklace znamená úlevu pro naše životní prostředí.

Velmi děkujeme všem občanům za trpělivost a pochopení v souvislosti s realizací výše uvedených opatření. Děkujeme také všem, kteří třídí. Třídění má smysl.

Mladým hasičům a nejen jim není jedno jak vypadá okolí jejich vesnice a i přes nepříliš příznivé počasí se pustili v sobotu 15. dubna do úklidu. A byli byste překvapení, co vše jsou lidé schopni vyhodit do přírody. Proto všem účastníkům patří velký dík! Ve stejný den proběhl i svoz železného šrotu.

Foto: L. Blížková

I lesy mají své dny – 100 let ŠLP Masarykův les Křtiny

Lumír Dobrovolný

Školní lesní podnik Masarykův les Křtiny Mendelovy univerzity v Brně (ŠLP Křtiny MENDELU) slaví 100 let od svého vzniku. Bylo to přesně 17. února 1923, kdy Ministerstvo zemědělství ČSR a Státní pozemkový úřad svěřily odkoupený liechtensteinský lesní velkostatek Adamov do správy tehdejší Vysoké školy zemědělské v Brně (VŠZ v Brně) pro účely školní a pokusné. Úřední pojmenování znělo Školní lesní statek Adamov. V průběhu let se název organizace změnil ještě několikrát.

Lesy ŠLP Křtiny MENDELU se dnes rozprostírají severovýchodně od Brna až po Blansko a s výměrou 10 387 ha se řadí k jednomu z největších nestátních lesních majetků v ČR. Současná výměra majetku se ucelila až po 2. světové válce, kdy k zčásti předanému liechtensteinskému statku přibyl ještě revír Vranov a některé menší konfiskáty dalších šlechtických rodů.

Univerzitní lesy již od svého založení mají multifunkční poslání. Především slouží coby „klinika“ pro praktickou výuku studentů a pro výzkum pracovníků MENDELU (zejména Lesnické a dřevařské fakulty). Kromě toho poskytují i široké veřejnosti prostředí k nejrůznějším rekreačním a sportovním aktivitám. Zároveň jsou i zdrojem dřeva s ekologickým FSC certifikátem. Lesy vynikají zejména svoji druhovou pestrostí, a tím i odolností vůči kalamitám. Od jihu se rozprostírají hlavně teplomilná světlejší lesní společenstva s dubem, habrem, borovicí a modřínem, které dále přechází v bučiny se smrkem, modřínem a jedlím. K tomu se mísí javory, lípy, třešně, jilmy, douglasky a spousta dalších druhů. Tato pestrost ovšem nevznikla samovolně, nýbrž cílevědomou péčí lesních hospodářů. A právě díky osvícenosti lesníků se dnes nad Brnem rozprostírají vesměs zelené zdravé lesy, a nikoliv holé pláne po kůrovcové kalamitě jako na jiných místech Dražanské vrchoviny či na Vysočině.

I současná generace univerzitních lesníků navazuje na úsilí předchůdců, byť v jiných klimatických i socioekonomických podmínkách. V naší koncepci „**Pestré lesy pro klimatickou změnu**“ si klademe za cíl lesní porosty ještě více rozrůznit nejen druhově (např. i experimentálním vnášením jižních dřevin – např. balkánských dubů, kaštanovníků, lísky turecké, cedrů apod.), ale i věkově a prostorově; a dále tak posilovat jejich odolnost - zejména vůči novodobému fenoménu sucha.

V rámci oslav pořádá letos ŠLP Křtiny MENDELU řadu akcí pro zaměstnance, odborníky i širokou veřejnost. Přehled nadcházejících i proběhlých akcí najdete na webu <https://www.slpkrtiny.cz/100-let-slp/>, kde lze najít i další užitečné informace pro veřejnost – např. infomapu (s vyznačenými uzavírkami, Lesnickým Slavínem apod.), nabídku programů (lesní pedagogika, besedy v lese, patronáty atd.), prodej zvěřiny atd. V případě dotazů kontaktujte autora textu.

Ing. Lumír Dobrovolný, Ph.D.

vedoucí oddělení rozvoje a pedagogiky
Školní lesní podnik Masarykův les Křtiny
Mendelova univerzita v Brně
Křtiny 175/679 05 Křtiny
M+420 731 623 185

lumir.dobrovolny@slpkrtiny.cz, www.slpkrtiny.cz

Bílovice n. S.:

V bílovickém zpravodaji píšou o netradiční portrétní galerii významných obyvatel a návštěvníků Bílovic n. S. v novém podchodu u nádraží. Pokračuje seriál o bílovických vilách. Připomíná se 100leté výročí vydání knihy Rudolfa Těsnohládky „Čimčírínek a chlapi“, která je inspirovaná tehdejšími bílovickými školáky. V „Bylinkovém zastavení s Lenkou“ se můžeme dočíst o léčivých účincích kořene pampelišky. A dozvíte se o zajímavých lednových akcích. O „Bílovickém bivaku s liškou Bystrouškou“, pořádaným po jedenácté ŠLP Křtiny MENDELU a Klubem českých turistů. A o „Putováním za Santinim“, které bylo první částí z 12dílného turistického geocachingového seriálu věnovaného tomuto vynikajícímu staviteli.

Řícmanice:

Řícmanický zpravodaj **Říc!** dostal prvním číslem roku 2023 novou „vizáž“. Informují zde o dalších plánech Sportovního klubu na výstavbu udírny s grilem. To ocení zejména fotbaloví fanoušci. Ve včelařském koutku se dozvíme o problematice „masových sebevražd včel“ (syndrom rozpadu včelstev). A konec **Říc!** vyplňuje bestiářem mladých místních literátů.

Křtiny:

Ve Křtinském zpravodaji se dozvíte o novém prohlídkovém okruhu v jeskyni Výpustek, o mincovním pokladu Na Horkách. Článek Petra Švendy pak připomíná 100. výročí elektrifikace Křtin.

Ochoz u B.:

Ochozský zpravodaj probírá nejstarší část 70leté historie místního fotbalového oddílu. Představuje vizualizaci podoby budoucí návsi. Zajímavý je rozhovor s panem Tiborem Haluščákem, který vyrábí historické hudební nástroje.

Bílovice n. S.

Řícmanice

Křtiny

Ochoz u B.

Vážení Kaničáci,

po léte se opět můžeme těšit na sousedské slavnosti! Letos s tématem „Hodme ulice do gala!“ Tradičně v duchu dopoledne v montérkách, odpoledne ve fraku. Zapište si **16. září 2023!**

Budeme moc rádi, když se přidáte a opět nám s přípravou pomůžete! **Máte chuť se zapojit s vlastní produkcí? Chtěli byste posílit organizační tým?** Ozvěte se nám už teď na redakční adresu redakce@obeckanice.eu nebo osobně Kristině Dostálové a Haně Rakšány. Veškeré zájemce o aktivní účast na podujetí budeme včas informovat o organizaci akce.

Předem děkujeme za spolupráci. Doufáme, že se sousedské slavnosti podaří opět zdárně zorganizovat a vytvořit tak další příležitost ke vzájemnému poznávání se mezi sousedy.

Vážení občané, opět Vám přinášíme výběr některých důležitých usnesení zastupitelstva obce (ZO) za předešlé měsíce. Všechna usnesení ZO včetně dalších podrobností naleznete v zápisech ze zasedání zastupitelstva obce zveřejňovaných na webových stránkách zde: [Obec Kanice | Zápisy a usnesení](#)

Usnesení číslo 3/2/2023:

ZO schválilo kupní smlouvu na koupi pozemků a staveb na pozemcích p.č. 158, 159, 160 a 161 v k.ú. Kanice za kupní cenu 7 150 000 Kč pro budoucí rozvojové potřeby obce Kanice.

Usnesení číslo 3/4/2023:

ZO schválilo smlouvu o vykonání přezkoumání hospodaření obce s auditorskou společností BILANCE ALFA s.r.o. pro účetní období 1. ledna 2023 až 31. prosince 2023 za cenu 35 000 Kč bez DPH.

Usnesení číslo 3/7/2023:

ZO schválilo poskytnutí finančního příspěvku ve výši 50 000 Kč pro Římskokatolickou farnost Babice n. S. na krytí nákladů spojených s vybudováním prostor pro krizové ubytování na faře v Babicích n. S.

Usnesení číslo 3/8/2023:

ZO schválilo poskytnutí finančního příspěvku ve výši 10 000 Kč pro Práh jižní Morava, z.ú., na podporu sociálních služeb poskytovaných na území obce Kanice v roce 2023.

Usnesení číslo 3/9/2023:

ZO schválilo smlouvu o spolupráci při zajištění zpětného odběru a zařazení místa zpětného odběru do obecního systému odpadového hospodářství s firmou EKO-KOM, a.s.

Usnesení číslo 3/10/2023:

ZO schválilo poskytnutí finančního příspěvku ve výši 40 000 Kč pro spolek tKanička na činnosti spolku v roce 2023, především organizaci volnočasových a pohybových aktivit, provoz Herničky a kanický tábor.

Usnesení číslo 3/11/2023:

ZO schválilo poskytnutí finančního příspěvku ve výši 20 000 Kč pro Sbor dobrovolných hasičů Kanice na činnost mládeže Sboru dobrovolných hasičů Kanice v roce 2023.

Usnesení číslo 4/2/2023, 4/3/2023, 4/4/2023:

ZO schválilo účetní závěrku, závěrečný účet a zprávu o výsledku hospodaření obce Kanice za rok 2022 s výsledkem: nebyly nalezeny chyby ani další pochybení.

Usnesení číslo 4/5/2023:

ZO schválilo vstup obce Kanice jako člena do Dobrovolného svazku obcí KTS EKOLOGIE za účelem společné realizace odpadového hospodářství.

Usnesení číslo 4/7/2023:

ZO schválilo příkazní smlouvu na zpracování žádosti o dotaci pro projekt „Kanice, prodloužení chodníku“ se společností Dotace pro Vás s.r.o. za cenu 65 000 Kč vč. DPH.

Usnesení číslo 4/9/2023:

ZO schválilo cenovou nabídku od společnosti E.ON Energie, a.s. na dodávku elektrické energie pro obec Kanice a ZŠ a MŠ Kanice pro období 1. ledna 2024 až 31. prosince 2024 za cenu 3 939 Kč za MWh bez DPH a daně z elektřiny.

Usnesení číslo 4/10/2023:

ZO schválilo cenovou nabídku od společnosti E.ON Energie, a.s. na dodávku plynu pro obec Kanice a ZŠ a MŠ Kanice pro období 1. ledna 2024 až 31. prosince 2024 za cenu 1 519 Kč za MWh bez DPH a daně z plynu.

Téma – domácí mazlíčci

Domácí mazlíčci patří neodmyslitelně do většiny domácností. Dělají nám radost, někdy přináší starost, ale potěšení a hezké chvílky, které s nimi prožíváme, jsou k nezaplacení. Stejně tak jako nám zvířátka přináší úsměvy na rtech, tak my bychom neměli zapomínat na jejich péči a zahrnovat je naší pozorností. Mezi domácími mazlíčky má každý svého oblíbence. V Kanicích najdeme převážně pejsky a kočky, ale spousta rodin chová i hlodavce, rybičky, papoušky a nejrůznější plazy.

K letnímu čtení jsme si pro vás připravily rozhovor s majiteli chovatelských stanic a pohled na méně obvyklé domácí mazlíčky. Ať už zvířátko doma máte, nebo ne, doufáme, že vám toto zvířecí čtení zpříjemní horké letní dny.

S láskou ke psům a k jejich chovu aneb u sousedů v kotci

Aneta Minaříková, Kristýna Pospíšilová

Český národ je národem pejskařů. Kanice v tomto ohledu nejsou výjimkou a k letošnímu roku je v obci nahlášeno kolem 180 psů. Kromě toho, že lidé mají v Kanicích pejsky jako domácí mazlíčky, máme zde i zástupce těch, od kterých naši pejsci často pocházejí – chovatelské stanice. Na otázky nám odpovídala paní Kuncová (dále v textu jako K) a manželé Otiskovi (dále v textu jako O), kterým za poskytnutý rozhovor děkujeme.

Dobrý den, nejprve bychom se vás rády zeptaly na to, jaké plemeno chováte a jestli byste nám řekli krátce něco o vaší chovatelské stanici.

K: Já chovám německé dogy. Je to chovatelská stanice „z Třetího tisíciletí“, která má tradici od roku 1999, což bude již 24 let. Dogy mám v posledních sedmi letech a chov je postavený na chovatelské stanici „Catley Ranch“. Mám vlastně tři chovné jedince, dvě fenečky a jednoho pejska, a jedno štěňátko. Jedna z fenek měla štěňátka, u druhé s vrhem váhám – nezdá se mi, že by byla ještě úplně vyspělá. Maminka od štěňátek je vítězkou Bendova memoriálu z roku 2017 za nejlépe výcvikově vedené štěňátko.

O: My to děláme asi od roku 1995. To jsme si pořídili prvního krátkosrstého belgického ovčáka a od té doby je chováme. Je to krátkosrstá varieta malinois. První odchov byl v roce 2009. Toto plemeno chováme proto, protože je to takový všestranný a akční pes. A oslovilo nás to proto, protože já tyto psy užívám k výkonu své práce. Máme vlastně tři chovné feny, teď nějaká štěňata, nějaké psy důchodce – celkově tedy kolem osmi psů.

Zmínil jste, že některé odchovance používáte při vaší práci. Můžete nám to nějak přiblížit?

O: Už asi 16 let dělám policejního psovoda a využívám momentálně i našeho odchovance. Tohoto psa jsem si necvičil sám. Měl jsem ve službě jeho otce, se kterým jsem pracoval. A toho psa, kterého mám teď, toho si předtím vzal můj kolega a připravil si ho pro službu. Po několika letech kolega odešel do civilu, ale pejsk zůstal sloužit. Protože jsem zrovna potřeboval psa obměnit, tak se po dohodě stal mým. Momentálně, protože psovi bylo osm let, mám v přípravě osmiměsíčního psíka, který sice není přímo z naší chovatelské stanice, ale je po našem chovném psovi.

Mohli byste nám nějak specifikovat vaše chovná plemena? Jaká jsou a pro koho nebo k jakým účelům jsou dobrá?

K: Německá doga je ideální pro společensky založeného člověka, který umí psovi přizpůsobit chod rodiny. Je to pes se zvláštními nároky. Dřív se doga chovala jako služební plemeno, protože je poměrně dobře cvičitelná a poměrně dobře a dlouho si pamatuje. Co se týká vztahu k dětem, tak je to sporné, protože doga je velká, mává ocasem a může dítě poranit, takže to chce zkušenosti člověka, který je připraven s takovou masou pracovat. Doga je vhodnější spíše do domku se zahradou než do

menšího bytu, jinak nemá žádné zvláštní nároky kromě stravy (jelikož dogy poměrně dlouho rostou). Jedinou poměrnou nevýhodou je její krátkověkost. U našeho chovu se jedinci dožívají až 11 let, což je ale výjimka. Průměrný věk dogy se obvykle pohybuje kolem sedmi let.

O: Maliňák (belgický ovčák malinois, pozn. red.) je nejvíce využívaný jako služební pes. Celkově je chov směřován ne na ty výstavní parametry a na krásu, ale spíše na výkon a na takovou akčnost. Je to plemeno, které je schopné běhat agility a jdou mu různé disciplíny, které souvisí s obranou (kdy pes kouše do ochranného rukávu nebo obleku). Obecně je to velmi aktivní až hyperaktivní plemeno. Takže člověk se musí hodně věnovat tomu, aby se pes pořádně vyřádil. Zkrátka mají trojnásobek energie v porovnání s jinými psy. My tomu lidově říkáme „tři sta z místa“.

Věnujete se se svými pejsky nějakému speciálnímu výcviku?

K: Já jsem měla v Kanicích velké štěstí, když jsem narazila na Pavlínu Otiskovou. Ta je nejenom výborná chovatelka, ale i úžasná výcvikářka, která má

i své vlastní úspěchy v rámci sportovní kynologie. A díky ní jsme se s dogami ve výcviku posunuli (protože já nejsem úplně typ, který by chtěl cvičit, mám psy spíše na mazlení a canisterapii – prostě společenské pejsky). Právě díky Pavlínce jsme dosáhli celorepublikového úspěchu. I výše zmíněné ocenění štěněte z roku 2017 je zásluhou této výcvikářky, která z Kanic pochází.

Paní Otisková, mohla byste nám tedy něco říct k tomu, co děláte?

O: Věnuji se tomu hodně dlouho, začala jsem vlastně už jako dítě. Baví mě to, je to krásná práce se psy, krásná práce s lidmi jako psovody. Učím lidi pracovat s jejich pejsky, snažím se, aby se posunuli, aby udělali zkoušky, šli do závodu. A hlavně aby uměli pracovat se svým zvířetem, což je nejdůležitější. Spousta lidí to neumí – zvířeti nerozumí a jednoduše neví, co a jak. Já se snažím, aby lidi pochopili svoje zvíře a pokud mají vyšší ambice, tak jim pomáhám. S každým psem se dá nějak pracovat. Je potom hezké vidět, jak jim to spolu jde.

Foto: všechny fotografie pochází z archivu majitelů zvířat

Teď už víme, co chováte, jaká mají vaše plemena specifika, ale zajímalo by nás, co to vlastně chovatelská stanice je a co taková práce obnáší.

K: Chovatelská stanice je zaregistrovaná u Českomo-ravské kynologické unie, která je řádným členem Mezinárodní kynologické federace (FCI) se sídlem v Belgii. Každé plemeno má stanovené určité podmínky, aby byl pes uchovněn. To znamená, že musí mít samozřejmě průkaz původu, což je první podmínka. Dále musí splňovat nároky na exteriér (vzhled zvířete, pozn. red.), a pak musí mít určité charakteristické povahové rysy. Plemena mají různé povahové zkoušky, výkonnostní zkoušky a zdravotní testy. Když všechna tato kritéria potenciální chovný jedinec splní, tak může být zařazen do chovu. Jsou to nejen nároky administrativní, ale i nároky na chovatele – aby měl psa dobře živeného, v dobré kondici a měl ambici všechny náležitosti splnit.

Kolik jste vlastně měli vrhů?

K: Pro dogu je odchov náročný. Mají početné vrhy, to znamená, že není výjimkou osm až deset štěňátek. Povolená chovnost je od zhruba dvou let od uchovnění do osmi let, takže já s fenkou dělám jenom jediný vrh. Pokud se povede a mám z toho další pokračovatele, tak nemám důvod krýt (krytí = páření, pozn. red.).

O: My máme větší chovatelskou stanici. Máme čtyři chovné fenky, ale taky nejsme žádní šílení chovatelé. Právě odchováváme vrh „CH“. Máme hodně početné vrhy, většinou osm až devět štěňátek. Zažili jsme ale i šest, někdy i čtyři a hned v prvním vrhu se nám stalo, že jsme měli jedináčka.

Jste s majiteli vašich štěňátek v kontaktu?

O: Rozhodně.

K: My si s některými majiteli denně píšeme. Dostávám fotky a vím veškeré novinky, co se týká zdravotního stavu i výstavních úspěchů. Majitele jsem si vybírala tak, aby měli zázemí pro dogu a nějaké zkušenosti. Chtěla jsem, aby štěňata šla do rodiny, kde jsou připraveni na tak velkého psa a chtějí s ním i něco dělat.

O: Je to vlastně chovatelský servis, jste taková budoucí rodina. Protože když si odchováte ta vaše

štěňátka – vlastně ty vaše děti, tak si k těm zvířatům potom vybíráte takové lidi, u kterých se budou mít dobře a budou si s nimi sedět. Potom ty kontakty udržujete v přátelském duchu. Když k vám přijde úplně neznámý člověk, prolustrujete si ho a zjistíte, jestli pasuje k tomu štěněti, které si vybral. Vždycky se snažíme, aby to mezi budoucím pánem a psem klaplo. Každý, kdo si odnáší od nás z domu štěně, musí projít sítím. Takže je to takové výběrové řízení.

K: Naším úkolem je poradit majiteli, co a jak má dělat. Třeba naučit hygienu, to je zrovna jednoduché. Pak ale přicházejí náročnější věci – dospívání. Je to mezi 9. a 11. měsícem. V té době dogu „přestane slyšet“, nezná svého majitele a všechno je jinak, než se po ní chce. Je to psí puberta, podobné období jako u lidí. Já jsem vlastně všechny majitele tímto obtížným obdobím prováděla. Šlo mi o to, aby to se psy zvládli. Třeba naše Bellinka, když dospívala, byla „elektrikářka“. Dokázala si zapnout troubu, vyšroubovat veškeré zásuvky a vypínače. Její období bylo náročné nejen na psychiku, ale i finančně.

A spíš pro zajímavost – kam nejdále jste štěňátka posílali?

K: Určitě mám zájemce i ze zahraničí, třeba z Francie nebo Itálie, ale snažila jsem všechna štěňátka mít v dostupné vzdálenosti. Téměř všechna jsou v ČR. Pro jedno ze štěňátek si přijela slovenská topmodelka, takže spolu dělají parádu na Slovensku.

O: Jednoho našeho pejska cvičil kolega služebně v Rakousku a ten je teď (také služebně) ve Spojených státech. Jinak máme pejsky v Rakousku, Německu, Francii a Itálii. Pravda je ale taková, že jsem radši, když jsou v ČR.

Co úspěchy, máte nějaké? Jezdíte s pejsky rádi na výstavy?

K: Na výstavy jezdím, ale ne, že by mě to nějak bavilo – občas pejsky někde odprezentovat musím. Mám za sebou vítězství v kategorii štěňat – naše štěňátka získala skvělé posudky na Světové výstavě v roce 2021. Dnes už dospělá reprezentují naši chovatelskou stanici a sbírají tituly, to i dokonce v zahraničí. Nejvíce si vážím toho, že mé fenky obsadily třetí a čtvrté místo na speciální výstavě německých dog při Světové výstavě 2021. Za výstavami je spousta

práce – aby pejsek dobře vypadal, byl osvalený, dobře krmený a v kondici. Moji pejsci byli odprezentováni i v časopise „Pes přítel člověka“. Mluvili jsme s panem doktorem Štouračem, který je sám specialistou na dogy, a byli jsme velice pochváleni za kondici psů. Byla to radost, že ta zvířata ocenil i odborník zvenčí.

Ale výstavy pro mě nejsou úplná priorita. Výstavní úspěchy jsou taková třešnička na dortu. To, že se pejskům vede dobře a že jsou spokojeni, mi dělá větší radost než úspěchy v soutěžích.

O: Mě výstavy nebaví vůbec. Nerada na ně jezdím a nerada na se na ně chodím dívat. Ale lidé, kteří od nás mají štěňata, na výstavy jezdí a mají i výstavní úspěchy. Ale naše priorita výstavy taky nejsou.

Věnujete se s pejsky i nějakým sportům?

O: Sportů je dneska celá řada. Můžete dělat běh se psem, agility, stopařinu, všestrannou kynologii. Je to opravdu široká škála, z které si můžete vybrat. My se

věnujeme všestrance (všestranný výcvik, pozn. red.).

K: Gaučing (smích). Cvičení je pro nás spíše radost. Neobrážíme nějaké zkoušky a spíše dbáme na to, aby byli psi hlavně poslušní. Snažíme se najít věci, které je baví, třeba nosework, kdy pejsci hledají předměty v koberečcích. Máme za sebou nějaké zkoušky, ale doga obecně není vytrvalý pes, který by snášel drill a dal se nějak „vycepovat“. Pracuje pro radost svého pána. Vše musí být pestré a člověk musí aktivity vymýšlet tak, aby ji neunudil k smrti.

Děkujeme mnohokrát za rozhovor, je ještě něco, co byste chtěli čtenářům Kanických listů vzkázat?

O: Já bych si moc přála, aby po Kanicích neběhali psi navolno, aby nenapadali ostatní psy a aby byli vychovaní. A také, abych nepotkávala majitele psů s telefonem u ucha. Aby lidé převzali za své mazlíčky zodpovědnost a dělali všechno pro to, aby psi byli opravdu jejich partáci. A hlavně, ať jsou k sobě všichni ohleduplní a uklízí psí hovínka.

Zvířecí poklady z Chocholek

Aneta Minaříková, Kristýna Pospíšilová

Kromě obvyklých domácích mazlíčků se v Kanicích setkáme i s těmi méně tradičními. Na Chocholečkách jsme narazily na dvě rodiny, které taková zvířátka vlastní.

Rodina Vaškových už asi sedm let v teráriích chová chameleona jemenského, užovku červenou a agamu. Zvířátka i přes svoji neobvyklost nejsou náročná na chov. V počátcích potřebují dávku trpělivosti, ale časem jsou bezproblémová. A ani s dětmi se není čeho obávat.

Chameleona mají Vaškovi již druhého, je to sameček a jmenuje se Ferda. Majitelům se nikdy nestalo, že by byl agresivní, je to vcelku bezbranné zvíře. Je to taky poměrně legrační tvor, kterého můžete hodiny pozorovat a rozhodně se nebudete nudit. A co teprve, když se vám ztratí! I v domácím prostředí je chameleon schopný se maskovat do odstínů zelené, zelenomodré, béžové, hnědé až černé.

Užovka červená se jmenuje Spída, což dobře charakterizuje její rychlost. Taky je schopná pronik-

nout na nepřístupná místa, odkud je někdy těžké ji dostat. Problém může nastat při krmení, které nemusí dětem a citlivějším povahám dělat dobře – užovky mají nejradši živé myšky a malé hlodavce.

Nejméně náročná na chov je agama, která se jmenuje Arnošt. Agamy jsou navíc flegmatické a kontaktní, a doporučují se proto k dětem.

Druhou rodinou, jejíž zvířata si zaslouží pozornost, jsou Moravcovi. Ačkoliv jsou slepice na vesnici běžnou záležitostí, jejich slepice šumavanky se účastní klubových výstav. Na výstavy mohou být přihlášeny jen kroužkované slepice (okroužkovat své slepice mohou jen členové Českého svazu chovatelů drobného zvířectva – pozn. red.).

A jaké mazlíčky máte doma vy?

Mého chlupatého kamaráda Buzze jsme si pořídili před třemi lety. Vždycky jsem si pejska velmi přála, takže se mi tím splnil sen. Buzz do naší rodiny vstoupil především jako můj terapeut, kdy jsem potřebovala podpořit při mé nemoci. A jak se říká, pes je opravdu nejlepší lékař. Původní přání mamky, ať je hlavně co nejméně chlupatý a malinký, se ihned rozplynulo, když jsme si domů přivezli australského ovčáka. Tenkrát to byla sice malá kulička, ta se ale brzy proměnila v obrovskou kouli chlupů s tlapami jako medvěd.

Nikdy jsem nevěřila, že nejhorší období se psem je to štěněcí. Prvních pár hodin, kdy seděl v našem klíně v autě, vypadal naprosto nevinně. Takové malé štěňátko, roztomilé a zlaté, jaké znáte z každé reklamy. Když se ale doma rozkoukal, přísahám, že jeho oči zrudly, chytl amok a vypadal jako ďábel. Zahryzával se nám do nohou, kousal boty, ruce, kousal všechno. Když jsme s ním spávali v chodbě, v noci se z ničeho nic vzbudil a zakousl se nám do tváře, jen tak z nudy. Bát se štěněte možná působí vtipně, ale my se ho opravdu hrozně báli. Když chytl „rapla“, schovávali jsme se v koupelně, vyskakovali na pohovku a hlavně jsme se ho nikdy neopovážili dráždit. To bylo poprvé, kdy jsem objevila pejskařskou komunitu na internetu. V různých skupinách se tam lidé dělí o své problémy s mazlíčky. Naše problémy s ďábelským štěnětem jsme tak zveřejnili v jedné facebookové skupině. Páníčkové „australáků“ nás ihned uklidnili. Strach ze štěněte australského ovčáka je totiž normální záležitostí, běžně se páničky schovávají do koupelen, zavírají dveře a prokouslé tváře jsou taktéž na denním pořádku.

Takové štěně ale neumí jen kousat, umí taky kadit a čůrat. A to úplně kdekoliv a kdykoliv a nedá se to zastavit. Náš Buzz byl od malička ještě ke všemu takové prasátko. Ne a ne se naučit, že doma se nečůrá, i když je tam kytka. Jednou v noci, když jsme spali v kuchyni, vytvořil náš pes přes noc takový bobek, že ho stihnul rozmazat po celé místnosti a vyválet se v něm. A během mého tvrdého spánku mi přeběhl po hlavě, takže jsem ráno našla na svém čele otisky tlapiček hnědé barvy.

Když začínal růst, tak se sice ďábelská fáze uklidnila, přesto se jeho osobnost začala dosti projevovat. I když byl Buzz od malička velmi učenlivý, všimli jsme si docela brzy, že se učí jen ty kousky, co ho baví.

Např.: „Ke mně!“, to ho vůbec nebaví, takže tento povel nedělá. Každý večer se nechává přemlouvát, aby se z venku přesunul spát domů. O Vánocích dokáže spolehlivě ukrást řízky ze stolu, i když ten stůl hlídáme v pěti lidech. Slyší převážně na slova tyčinka, šunka atd. A když mu náhodou něco zakážeme, dokáže si přesně najít slabé místo některého člena naší rodiny a zasáhnout právě tam. Takže není divu, že mamce očůrává záhonky a ségře vytáhne nějakou tu knihu z police a řádně si ji přečte. Přesto všechno jsem díky Buzzovi našla svoje životní poslání. A jsou to psi. Chci se psům věnovat, cvičit je, chovat je. I když to s Buzzem není jednoduché, snažím se to stále zlepšovat. A že mě bude naplňovat tvorba instagramového profilu? Založila jsem ho totiž Buzzovi. Na této sociální síti se spousta pániček snaží prezentovat své psy a jejich výchovu. A můj profil není výjimkou. S vtipnými příběhy, s výchovou, zkušenostmi a roztomilými fotkami se na Instagramu prezentují. Ukazují pokroky v naší výchově, naše pády a přešlapy, naši cestu, Buzzovu výbavu, hračky,

recenzuji psí dobroty. Tvořím veselý profil jednoho velkého nevyčvácáného psa, ze kterého se snažím vychovat především spolehlivého, ale hlavně spokojeného psího parťáka.

Jestli vás to zaujalo, můžete naši cestu taky sledovat:

[buzz_aussie_world](#)

Pohledy do minulosti: Koně a „koňské“ rady

Karel Horáček

Za našich pra(pra)dědů ten, kdo měl na dědině koně, byl pán. Kůň – to bylo zajištěné živobytí. Obstarali s ním pole, v zimě pracovali v lese, rozváželi vápno. Vápeníci jezdili až k Břeclavi a Znojmu. Na Babické plošině sváželi rudu, o kus dál kámen z lomu. Z pracháren v Josefově střelný prach. Koňský povoz sloužil jako prostředek „hromadné“ dopravy, jako sanitka i jako svatební či pohřební vůz. Nedělní výlet do Vídně k Sachrovi na zákusek a odpolední kafe pak byl vrcholem místního sedláckého „fanfaronství (sic)“.

Koně (a dobytek vůbec) byli na vesnici v té době prioritním předmětem zájmu. Když měl sedlák radost, podělil se o ni vždy i s koněm. Když si nevěděl s něčím rady a nevyřešil to v hospodě, postěžoval si v maštali. Odtud původ rčení „Řekni to koňovi“. Když přijel povoz z práce domů, prvně se musel obstarat kůň. Vytřít, vyčistit, vyhřebelcovat. Dát pití a naplnit žlab. Pohládit, obejmout, poplácat, promluvit s ním a poděkovat za práci. Teprve pak sedláka začalo zajímat to ostatní.

Péče o koně a zvířectvo byla vysoká věda. Kolikrát spřažená i s čáry a magií. Níže je malý výběr osvědčených receptů a rad. Zdrojem většiny z nich jsou zápisky z Bílovecké kroniky. A když to tehdy „fun-

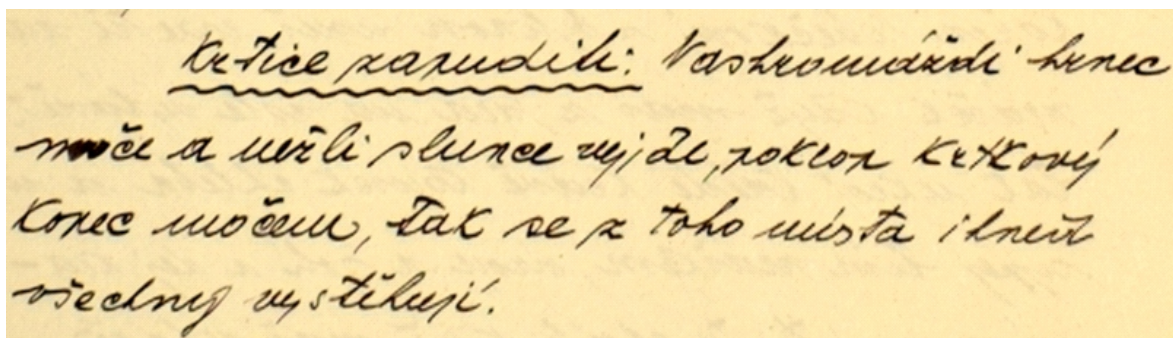
govalo“ na koně, určitě půjdou některé z návodů aplikovat i dnes na vaše „miláčky“. Třeba na psa, kočku, křečka. Na morče nebo slepici. Tedy až na to kutí.

Když budeš mladého koně ponejprv kovat, tak kovej na kříž, od levé nohy k pravé, vyber mu z kopyta až by krví zarosil, potom tu krev vytři s chlebem a dej mu to sníst; nebude ti kůň ten stonati, co živ bude!

Proti nechutenství: Vezmi ze třech mravenčích kopců mravence, dej je do nové nádoby a přikryj je a zavaž dobře a uvař dobře, a když koně doma nejsou, tak jim to vlej do žlabu.

Vykuřovadlo

Hledej takový hřebík, kterým je lávka přibita, vytáhni ho a dej z něho udělati pušťadlo a když bude hotové, chytň vrabce a řízni ho, co bys jen tři kapky krve dostal, tak tou krví zakal to pušťadlo, avšak ale dej pozor, aby ten vrabec zůstal živý, potom tím pušťadlem poušťej koním z huby každý měsíc. **Tak koně čerstvé mítí pořád budeš.**

Vezmi kulku vystřelenou, provrtej ji, navleč na pevnou nit, a když máš takového koně kovat, který nechce stát, pusť mu tu kulku do uší. **Ani se při kutí nehne.**

Jak hojiti hluchého koně. Vezmi vodu ředkovou a dej do ní tři zrna utlučeného pepře a lej koňovi do uší, tak bude dobře slyšeti, jako kdy jindy.

Když se kuň zašlápne, vyčisti mu ránu dobře a přilož na to topinku a nechej až do druhého dne. Potom vezmi bílé těsto a bílek, smíchej to spolu dobře a přilož na ránu a nech tak tři dny. Tak se zahojí. Anebo učiň flastr z bílku slepičího, dej to do hašeného vápna, přilož koňovi na ránu, třeba mu noha otekla. Brzo se to zahojí.

A rada „koňská” poslední. Abys každé hovado brzo na trhu prodal. Když najdeš hadí kůži, tak ji vezmi

a schovej! Když máš s hovadem na trh jeti, tak ten den ráno podkuř to hovado, brzy budeš mítí kupce.

A úplně na závěr rada jak to udělat, když se vám znelíbí bezsrsté nahé (skinny) morče a chtěli byste místo něj angoráka. A taky zaručený recept pro nás „raskeny(sic)”, co už toho na hlavě máme málo (ale jak říká kamarád Václav: „do polívky pořád ještě dost”).

Abys vlasy zplodil, kde chceš. Zavaž včely do klůcku, usuš je na kamnách, potom je setři a smíchej ten prach s medem. A kdekoliv se tím pomažeš, budou vlasy růsti.

Tím se opravdu naši předkové řídili a tak to i dělali. Že o účincích takového léčení pochybujete? Zdají se vám ty jejich metody divné? Ale vždyť dnes se léčíme také tak! Jen moderněji. Za pochybné ingredience, zamaskované reklamou a ukryté v krásných krabičkách, draze platíme. Na rozdíl od našich předků. Ti si je nasbírali v přírodě zadarmo. A zaklínací a žehnací formule, které musely být přesně naučené a vyslovené, nahradil poslech monotónní meditační hudby ze sluchátek. „Věř a víra tvá tě uzdraví”. To platilo tehdy a platí to pořád.

Zdroje:

<https://plzen.rozhlas.cz/hromovy-kamen-bezoar-zaklinadla-tak-lecili-nasi-predci-6742358>

<https://www.bilovicens.cz/kronika>

Exkurze do Vídně

Dne 3. dubna jsme se vydali na exkurzi do Vídně. Účastnily se dvě třídy, a to osmý a devátý ročník. Ráno v 7:00 se vyjelo autobusem, který nás zavezl až do centra Vídně. Cesta byla docela dlouhá, ale prima bylo, že jsme si mohli nakoupit na benzínce v Mikulově.

Ve Vídni jsme mezi prvními památkami navštívili kostel sv. Ruperta z 8. stol. a vídeňský orloj, na kterém se každou hodinu objeví jedna historická postava. V poledne jsme zavítali k nejvýznamnější gotické stavbě Vídně – katedrále svatého Štěpána, u které následovala činnost nejpříjemnější, a to rozchod. Někteří se šli podívat do Vévodské hrobky, která se rozkládá pod katedrálou, většina ale zůstala u nakupování a návštěvy vídeňských fastfoodů (kupodivu se skoro vůbec neliší od českých). Po dvouhodinovém rozchodu jsme byli u pomníku císaře Josefa II. Chtěli jsme také navštívit náměstí Marie Terezie a jedinou možností bylo jet metrem. Po nástupu do metra jsme zjistili, že díky výluce nedojede k našemu cíli. Museli jsme tedy nastoupit do autobusu a poté opět do metra. Myslíme si tedy, že dopravní prostředky ve Vídni už známe dokonale.

Byly plné k prasknutí.

Na náměstí Marie Terezie jsme si prohlédli pomník, který obklopují jezdecké sochy čtyř vojevůdců. Dále jsme viděli Hofburg, kde dnes trvale pobývá rakouský prezident. Také jsme se vyfotili u budovy rakouského parlamentu. Na závěr jsme navštívili barokní zámek Schönbrunn, kde právě probíhaly velikonoční trhy. Nejzajímavější byly dekorace v podobě velkých velikonočních vajec. Autobusem jsme domů přijeli kolem 20:00, všichni pořádně unavení.

Exkurze byla zajímavá, jen mohlo být tepleji. Děkujeme všem paním učitelkám a panu průvodci za uspořádání celé akce. Těšíme se na další podobný výlet, bohužel ne s žáky devátého ročníku, kteří od září začínají novou životní etapou.

Americká snídane v osmičce

Ve škole jsme se my, osmá třída, rozhodli, že bychom si mohli jeden den místo angličtiny udělat americkou snídani.

Vyhledali jsme recept na americké lívance na internetu. Bez angličtiny jsme ale nezůstali, paní učitelka nám ten recept do ní přeložila a podle něj jsme tedy ve skupinách vařili. Rozdělili jsme si, co kdo koupí a přinese.

Daný den v pátek 28. dubna jsme šli na věc. Sešli jsme se v kuchyňce, rozdělili se do tří skupin a začali podle anglického receptu dělat těsto. V jednotlivých skupinách jsme si rozdělili, co kdo bude dělat a za chvíli už jsme smažili.

Poté už si jen každý dal na lívance, co chtěl. Největší úspěch měla marmeláda, šlehačka a banány. Výborně jsme si pochutnali!

English breakfast v devítce

S paní učitelkou Kalvodovou často při výuce angličtiny vaříme většinou tradiční anglická jídla. Např. „fish and chips“ anebo klasickou „English breakfast“, což je přesně to, co jsme vařili naposledy. A o tom bude tento článek.

Nejdřív jsme si jako vždy týden dopředu rozdělili, kdo donese jaké ingredience. Já jsem samozřejmě moji ingredienci (vajíčka) zapomněl a uvědomil jsem si to až v půlce cesty do školy, takže jsem se musel vracet. Jakmile jsem se dostal do školy, tentokrát s vajíčky, počkal jsem, až zazvoní. Po zvonění si nás paní učitelka vyzvedla a šli jsme do školní kuchyňky. V tu chvíli začala veškerá zábava. Nejdřív začala část z nás dělat vajíčka, což šlo víceméně bez incidentů.

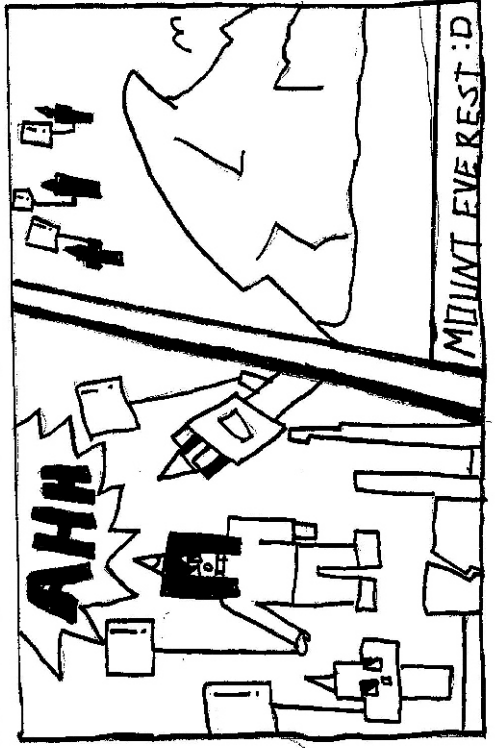
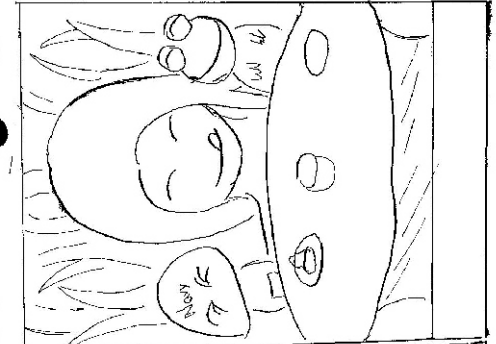
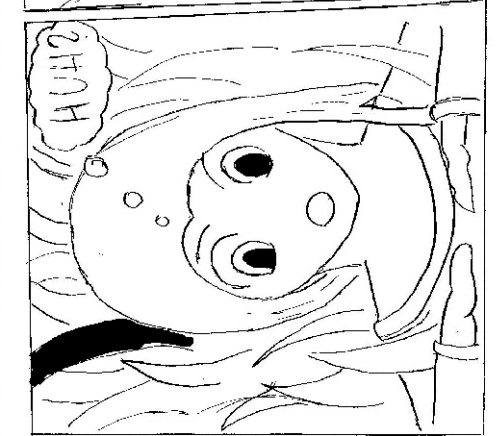
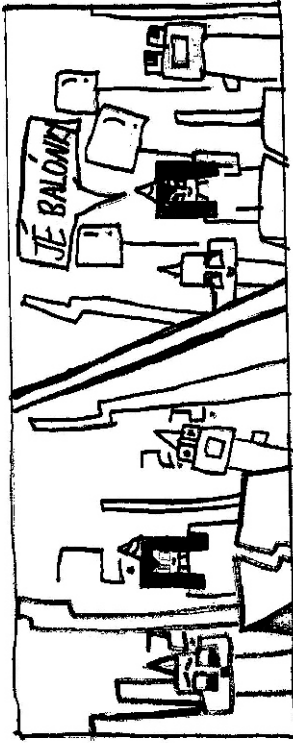
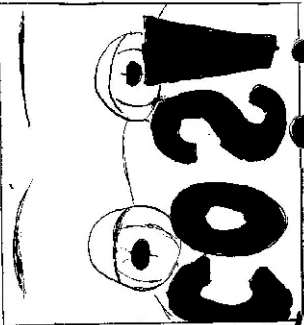
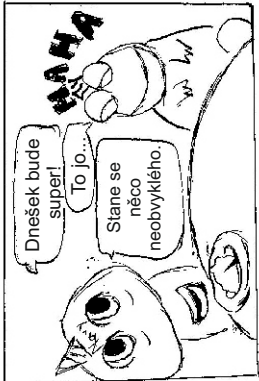
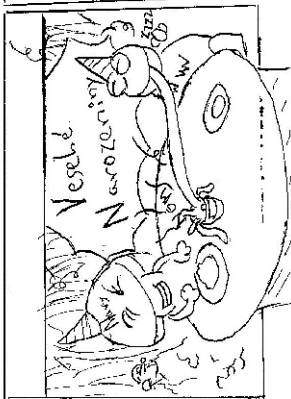
Největší trable nastaly při opékání klobás a smažení slaniny. Nejdřív to vypadalo, že se nic nestane, ale to byl omyl. Problém začal ve chvíli, kdy se jeden nejmenovaný žák rozhodl, že klobásy nebudeme jenom opékat na trošce oleje, ale že z rendlíku, ve kterém byly, uděláme fritézu. Hned po tomto rozhodnutí přilil jak do rendlíku s klobásami, tak do rendlíku se slaninou tolik oleje, že se z původně obyčejných rendlíků staly prskající sopky. Toho jsme si naštěstí rychle všimli. Dřív, než se někdo popálil, jsme teplotu na vařiči stáhli. Olej sice úplně prskat nepřestal, ale naštěstí už nikoho nemohl popálit. Zrovna, když jsme si mysleli, že se nic nestalo, tak

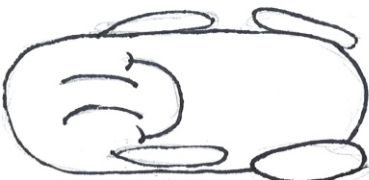
jsem zjistil, že olej vyprskl na stěnu. Z té šel naštěstí vyčistit.

Kromě tohoto malého incidentu, kterému jsme se nakonec zasmáli, se už po zbytek našeho kulinářského snažení nic nestalo. Anglickou snídani jsme nakonec úspěšně dodělali a všem chutnala. Dokonce jí bylo tolik, že jsme se tam další přestávku vrátili a dojedli jsme, co zbylo. Akci jsme si užili a domluvili jsme se s paní učitelkou, že si ji do konce školního roku ještě určitě zopakujeme.

cestování dimenzemi

E-bot is what you NEED!

FOR NO ONE

- bakes a cake
- does your homework
- prints money
- protects you
- takes you to your job

Mrs. Brown wants to bake a cake but....

OH NO

Mrs. White has E-bot so E-bot bakes a cake instead of her.

I am baking a cake

I bake a cake every Sunday morning

Mrs. Brown is tired but she must do her homework.

I am doing my homework

I do my homework every day

Mrs. White can sleep while E-bot is doing her homework.

I am doing Mrs. White's homework

I do her homework every day.

Mrs. Brown wants to buy E-Bot but she hasn't got money.

I haven't got money

Mrs. White is now the richest woman in the world.

I am printing money

I print money every day

Mrs. Brown has enemies. But she hasn't got friends to protect her.

OFF

MUCHACHA

Mrs. White has E-Bot so E-bot protects her.

I protect Mrs. White every day

BUBU

AA

Mrs. Brown missed her bus....

I missed my bus OH!

Mrs. White has E-Bot so E-bot takes her to work.

I take Mrs. White to work every day

I'm taking Mrs. White to work!

Stýská se vám už po zimě a sněhu? Přihlaste se na hory

V březnu 2023 proběhl tradiční retro zájezd na hory. Ubytování tak jako každý jiný rok na Chirance. Počasí vyšlo a i sněhu nakonec bylo na kopcích dost i na běžky. Trasy kolem Paprsku udržované, z Červenohorského sedla na Praděd také. Krásná panoramata. Vedle pátečního hodinkového wellness v Heliosu jsme si zahráli kuželky v Jeseníku. A hudebních nástrojů a hudebníků se sešlo také dost. Díky za ty krásné večery! A snad se na Chirance uvidíme zase za rok. Bohužel nám někdo „vyfouknul“ prázdninový

termín, a tak budeme muset jet jindy. Tak, jak jsme jezdili prvních 20 let. Termín je od úterý 27. února do soboty 2. března 2024. Zájemci si mohou vyzvednout přihlášku na OÚ.

Jak vypadá škola ve všední den?

Ve čtvrtek 23. března proběhl Den otevřených dveří v Základní škole Kanice. Rodiče či prarodiče měli jedinečnou šanci vidět, jak to chodí u jejich dětí ve třídě během vyučování. Přijít, prohlédnout si budovu i třídy a popovídat si s učiteli mohli všichni návštěvníci během celého dne.

Foto: D. Neckář

Foto: H. Pluhařová

Kulturní zpráva o úrovni domácích slivovic v Kanicích

V sobotu 25. března, po roční odmlce způsobené covidem, proběhla v areálu Lázní ODS. Na úvod se vedla debata, kolikátý že vůbec ročník to v roce 2023 je. Ke shodě nedošlo. Většina rozhodla, že je to ročník 28. Účastníci byli vyzváni, aby do příští ODS dohledali v archívech důkazy, které toto rozhodnutí potvrdí, nebo naopak vyvrátí.

Následně proběhlo anonymní bodování všech doručených vzorků „odbornou“ komisí. Letošní ročník byl abnormálně vyrovnaný. Vítězové byli dva. Prvních pět vzorků se vešlo do rozmezí neuvěřitelných tří bodů. Vyzdvihnout se musí zejména vysoká kvalita pálenek. Poprvé za ta léta se neobjevil ani jeden vzorek, po kterém by se stavěly do pozoru chlupy a kroutily palce na nohou. To byl hlavní důvod, proč se po 28 (?) letech odhlasovala změna názvu akce. Namísto původního „ODS – Ochutnávka domácích sra...“ byl jednohlasně přijat název nový: „ODS – Ochutnávka domácích slivovic“.

Foto: H. Pluhařová

Foto: H. Pluhařová

Bez koledy trpíš hlady – pomlázka, mrskút či šmigrust

Malí i velcí koledníci upletli žílu z vrbových proutků a na Velikonoční pondělí vyrazili na pomlázku. Vykoledovali si různobarevná vajíčka i kraslice, perníčky, čokolády a barevné stužky na mrskačku. Je fajn, že i v dnešním digitálním světě se udržují tradice.

Obleč se, prodej, zasad si a máš vystaráno...

Spolek tKanička, z. s. uspořádal v sobotu 22. dubna Bazárěk dětského oblečení, hraček a dalších potřeb v prostorách obecního úřadu. Před úřadem si děti mohly zkrátit chvíli výrobou květináčů a zasazením muškátů, které si pak odnesly domů.

Foto: H. Pluhařová

Foto: H. Pluhařová

Foto: H. Pluhařová

Foto: K. Smolřková

Křtiny patřily hasičům

Ještě než se večer 30. dubna slétly čarodějnice, účastnili se mladí hasiči SDH Kanice 20. hasičské pouti ve Křtinách. Jako každoročně šli průvodem z koupaliště na náměstí městyse a účastnili se slavnostní mše svaté. Po mši proběhla zdravotní a žehnání hasičské techniky a symbolů a ukázky činnosti hasičů.

Pro krásu se musí trpět aneb kanický „slet čarodějnic“ (30. dubna)

Poslední dubnový den se na hřišti za školou a v okolí lázní již tradičně slétly čarodějnice. Organizaci sletu

si vzali na starost místní dobrovolní hasiči a připravili pro děti i dospělé pěkné a zábavné odpoledne. Bylo připraveno sedm stanovišť, kde čarodějky a čarodějové plnili různé úkoly (slalom s červíkem na lžici, přechod dřevěné lavice s hadem, chytání pavouků atd.). Za splnění všech předepsaných úkonů byli účastníci náležitě odměněni a za odměnu se také mohli občerstvit a opět buřtíky či párek. Na závěr byla zapálena hranice s figurínou čarodějnice, která záhy zmizela v plamenech. Bylo krásné počasí a všichni si odpoledne s podvečerem náležitě užili. Večer pak od 20 hodin proběhla decentní taneční zábava.

Foto: H. Pluhařová

Foto: H. Pluhařová

Foto: K. Hynšt

Foto: K. Hynšt

Kdo se nebál, musel do lesa – Pohádkový les v Kanicích

Do kanických hvozdů i na místní plácky v sobotu 20. května odpoledne známé a oblíbené pohádkové bytosti zavítaly, aby se s místní omladinou seznámily. Pohádkové postavy připravily pro školáky a předškoláky zajímavou a dobrodružnou stezku plnou nástrah a pastí a malí poutníci na jednotlivých stanovištích plnili různé úkoly. Začátek stezky byl na hřišti za školou u lesní víly Hany, která každému poutníkovi předala pytlík s překvapením na cestu.

Odtud se poutníci se svým ozbrojeným doprovodem vydali k Makové panence a její družině a úkolem poutníků bylo poznat jiné večerníčkové postavičky. Další zastávka se nalézala v parčíku u školy, kde se potkali se Sněhurkou a královnou z Ledového království. Kdo se nebál, pokračoval dále k altánu u hřiště na lékařskou prohlídku, o kterou se postaraly doktorky v bílém. Ten, koho doktorky Pavla a Katka prohlédly a uznaly za schopného další cesty, putoval směrem do kopce k ohništi. Tady se na příchozí těšila strašná čarodějka Dáša se svými pomocnicemi

a úkolem z poznávání bylinek.

Následující stanoviště bylo na lesní pěšině, kde na skupinky poutníků u břehu lesní tůňky vyčkávala víla Amálka. Jak to už víly dělají, pozvala všechny do svého bludiště. Kdo se v bludišti vyznal, pokračoval dál. Po lesním chodníku poutníci došli do míst, kde se to hemžilo loupežníky a nikdo (ani z dospělých) si nebyl jistý svým životem. Loupežníci byli nenechaví, poutníky očuchávali, popichovali a hledali něco k snědku. Kdo z poutníků tohle přežil, vydal se rovnou do Pekla. U pekelné brány hořely ohně, byla cítit síra a ozývalo se čertovské blekotání. Kdo se nebál, vstoupil dál a s čerty osobně si popovídal. Byl tu i hrozný Lucifer, který do Knihy hříčů nahlížel. Jen ti, kteří slušným chováním se prokázali, bez trestu z pekla odejít dokázali. Poslední zastávka byla u vodníků, kteří čekali u Srnčí studánky. Vodníci byli hodní, protože neměli vodu a nemohli nikoho utopit.

Kdo všechny nástrahy ve zdraví přežil, mohl za odměnu do železného kočáru nastoupit a nechal se zpátky na hřiště svézt. Všechny děti si dábelskou jízdu náramně užily.

Foto: K. Hynšt

Foto: J. Krs

Foto: J. Krs

Proč bychom se netěšili – Setkání jubilantů 2023

V pátek 9. června odpoledne pozvala starostka obce jubilanty s významným životním výročím na neformální setkání, aby jim osobně pogratalovala. Setkání ve školní jídelně uspořádali členové výboru pro kulturu, sport a sociální záležitosti. Pozváni byli občané, kteří se v letošním roce dožili nebo teprve oslaví (půl)kulaté narozeniny (70, 75, 80 roků) a dále všichni občané starší 80 let. Pozvání přijalo a setkání se zúčastnilo celkem 15 oslavenců. Pro ně i pro jejich

doprovod bylo připraveno chutné občerstvení, dort v kanických barvách od paní starostky a doprovodný program v podobě vystoupení školního dětského pěveckého sboru Kosáček pod vedením paní učitelky Gronichové nebo promítání historických fotografií z kanických sbírek. Měli možnost prohlédnout si školu a zavzpomínat. Třešinkou na dortu bylo vystoupení babické country kapely, s níž si všichni rádi zapěli a společně zůstali až do večera.

Ve velmi krátkém čase se pro vás, čtenáře, otevře nová služba – PŮJČOVÁNÍ E-KNIH.

Pokud pojedete na dovolenou, nebudete si muset s sebou brát několik knih, postačí tablet, čtečka, telefon či notebook. Nebudete už muset čekat na vybranou knihu, než ji někdo vrátí.

Obecní knihovna začne půjčovat e-knihy od poloviny července. Snažíme se tímto pro čtenáře rozšířit nabídku knih a samozřejmě i přilákat čtenáře nové. V katalogu knihovny přibude přibližně 11 000 titulů, které si budete moci půjčit. Jedná se o e-knihy, které vyšly v posledních deseti letech, pravidelně se přidávají novinky. V katalogu ale nejsou e-knihy z celého knižního trhu, některé vydavatelské domy (např. EUROMEDIA GROUP, a.s.) do této akce zatím nevstoupily.

Jak začít?

- 1 **Registrujte se** v naší knihovně
- 2 Stáhněte si zdarma **aplikaci Palmknihy** pro telefony, tablety a čtečky se systémem **Android** nebo **iOS**
- 3 V aplikaci se **registrujte stejným e-mailem**, kterým jste registrovaní v knihovně

Jak si e-knihy vypůjčit?

- 4 Přihlaste se do **on-line katalogu** knihovny
- 5 Klikněte na tlačítko „**Půjčit e-knihu**“ u vámi vybraného titulu

Kde svou e-knihu najdete?

- 6 Po vypůjčení naleznete e-knihu v aplikaci Palmknihy v sekci „**Moje e-knihy**“ (za 31 dní se eVýpůjčka sama vrátí)

Potřebujete poradit? Více o aplikaci najdete na www.palmknihy.cz/aplikace.

Nebo se ozvěte na knihovny@palmknihy.cz

Samozřejmě i půjčování e-knih má svá pravidla. Za jeden měsíc si může čtenář půjčit maximálně tři knihy. Půjčená kniha se automaticky smaže po 31 dnech od e-výpůjčky. Při půjčování e-knih musíte být připojeni k internetu, při čtení již ne. Před půjčením máte možnost si knihu prolistovat, pár stránek si přečíst a rozhodnout se, zda knihu chcete. Poplatek za výpůjčku hradí knihovna.

Je to pro vás složité? Přijďte, vše vám v knihovně ukážeme, nastavíme.

Doufám, že si i e-knihy najdou své čtenáře.

Do budoucna se těšíme i na půjčování audioknih, které by mělo být pro knihovny také zpřístupněno.

Obchod Karel Kučera Kanice

Za první republiky působily v Kanicích dva obchody. Družstevní obchod Včela se nacházel v domě, kde je dnes prodejna Wood. Druhý obchod (koloniál) provozoval na návsi pan František Marvánek ve svém domě čp. 11. Provozoval zde rovněž malý vodní mlýn (dle seznamu vodních děl finančního ředitelství z roku 1932 s výkonem 4,5 HP – *koňských sil, pozn. red.*) s akumulací vody z Kanického potoka v rybníku v zadní části zahrady. Až do 60. let sloužil rybník rovněž k chovu nutrií. Po Marvánekově smrti v roce 1937 převzal obchod i mlýn jeho zeť, pan Karel Kučera. Po dvou letech nový majitel přestavěl původní dům od základů do nynější podoby. Projekt vypracoval pan Antonín Jelínek, zednický mistr z Ochoze u B. Nový obchod byl otevřen 1. srpna 1939. Přistavěn byl také nový dvorní trakt s garáží, kde parkoval motocykl Indian a vůz Praga v provedení valník pro zásobování obchodu. Jednalo se obchod se smíšeným zbožím, kde se prodávaly potraviny,

Lenka Kučerová, Petr Ševčík st.

mléko a drogistické zboží. Čerstvé mléko dovážel se svou kobyloou pan Kaláb z místní části Kanic u bílovického mlýna, která později připadla k Bílovicím n. S. Na zimu si mohli zákazníci objednat i dovoz uhlí na topení, před Vánoce se prodávali kapři. Obchod byl vybaven velkou lednicí, kde byly uskladněny švýcarské sýry a jiné lahůdky, na které si pan Kučera velmi potrpěl. Regály a pult měly tehdy módní hráškově zelenou barvu, na pultu byla pokladna a hokynářská váha. Po druhé světové válce fungoval koloniál ještě několik let, ale potom byl po roce 1948 nuceně uzavřen. Byla zde zřízena pobočka bílovického kovomatu spotřebního družstva Jednota, která však fungovala hlavně jako sklad a prodej občanům Kanic se výjimečně uskutečňoval pouze na objednávku. Přibližně na přelomu 60. a 70. let byla prodejna zrušena, prostor navrácen majiteli domu a přestavěn na obytnou místnost.

Letní poutní putování

Petr Ševčík

Slovo „pout“ je v našem slovníku bezpečně zabydleno. Nejčastěji si je obyvatelé Kanic spojují se Křtinami, kde se naši hasiči pravidelně účastní hasičské pouti nebo kam se děti těší na kolotoče při hlavní pouti na svátek Sslání Ducha svatého.

Nicméně slovo pouť se pojí se slovesem putovat. Putování na duchovně významná místa patří ke všem známým náboženstvím. Již staří Římané vystupovali k chrámu boha Merkura na vrchol hory Puy de Dome ve Francii, buddhisté putují do Lumbini v Nepálu, kde se údajně narodil Buddha. No a my jako křesťané známe stovky blízkých i vzdálených poutních míst od již zmíněných Křtin po např. Santiago de Compostela. Položme si otázku, co táhne lidi na dlouhou a mnohdy únavnou „štrapáci“? Dovolím si citovat teologa a redaktora ČT Zdeňka A. Emingera, který to vyjádřil lépe, než bych to svedl sám: „*Být poutníkem vám nezaručí ani poznání, ani moudrost, ani z vás neučiní člověka kalendářové svatosti. Pokud ale půjdete po svých, od jitra do soumraku, od západu do východu, s nejnужnějšími drobnostmi a odkázání sami na sebe a na milosrdenství druhých, poznáte, že za každým horizontem čeká vykoupení. Vykoupení z iluzí a klamných představ. Vykoupení důvěry a víry, že do krajiny přetvořené lidskýma rukama a srdcem se dnes a denně, zas a znovu vtěluje boží slovo, Bůh sám. Milujte krajinu jako svou ženu, jako svého muže, a nešetřete něžnostmi tam, kde je třeba zhladit její zjizvenou tvář.*“

Poutníci v současnosti volí nejčastěji ze dvou variant.

Putovat lze ve společenství dalších lidí. Tento způsob odpovídá tradici, jak chodili na poutě naši předkové. Poutí mívá jasný duchovní program. V našem domě např. uchovááme původní kanický procesní kříž, který se nosil na začátku průvodu zvaného procesí. Při takovém putování zažijete sounáležitost a sdílení s ostatními poutníky, společnou modlitbu. Naše spojené farnosti Adamov, Babice n. S. a Břlovice n. S. pořádají pouti, ať už pěší (cyklistické), či jinými dopravními prostředky, do vzdálených destinací (např. Izrael). Naši přátelé ze Spillernu zase pravidelně jezdí na kolech do Mariazellu.

Pak je tu možnost pouti individuální. Je to taková pohybově aktivní obdoba půstu. Člověk si vyčistí hlavu, unaví tělo, po cestě má spoustu času na modlitbu nebo přemítání a nikdo ho neruší. Zakončení bohoslužbou nebo jen návštěvou kostela je vyvrcholením duchovní části, kdy můžeme poděkovat za vše dobré a třeba též předložit Nejvyššímu své starosti. A potom přijde na řadu zasloužený „relax“ těla v nějaké pěkné hospůdce.

Nakonec pár doporučení, kam lze letos v letních měsících vyrazit na pout:

- **sv. Kliment u Lipůvky (sv. Cyrila a Metoděje):** 5. července (14:00) venkovní poutní místo na místě základů původního kostela sv. Klimenta
- **Křtiny (Svatoanenská pouť):** 23. července (7:30, 9:00, 10:30)
- **Bukovinka:** 13. srpna (10:00)

Klimentek

Dobrý den,

bylo mi řečeno, že toto číslo Kanických listů se bude týkat zvířat. My hasiči to máme v pořadí záchrany dané. První je záchrana lidí, druhá zvířat, pak ochrana majetku. Se zvířaty se zkrátka u zásahů potkáváme.

Co se týče zásahů souvisejících se zvířaty, v počtu výjezdů určitě vede hmyz. Chránění jsou čmeláci, ti se hubit nesmí. Včely medonosné se každoročně rojí a tehdy býváme často přivoláni. Naší snahou je včelstvo odchytit, nebo ještě lépe sehnat včelaře, kterému včely odletěly. To je časově náročnější, ale je to jediná možnost jak včelstvo zachránit (cizí včelstvo si včelaři nechtějí brát kvůli infekčním chorobám). Radost a vděk včelaře a dobrý pocit ze záchrany opylovačů nám bývá odměnou. Další hmyz (sršně a vosy) se hubí, pokud jeho množství a aktivita mohou být nebezpečné. Týká se to především škol, školek a těch míst, kde se shromažďují větší počty lidí. Vysílá nás Krajské operační a informační středisko (KOPIS) Hasičského záchranného sboru (HZS) Jihomoravského kraje. Nebo je možné si tuto pomoc domluvit s velitelem naší jednotky v obci. Neznamená to, že všechno k čemu přijedeme, vyhubíme. Jednou nás zavolali do lesa kvůli vosímu hnízdu mimo cestu, které našel cyklista při močení. Do lesa vosy patří, a tak jsme to i oznamovateli vysvětlili. Někdy si poradí i sama příroda – na jedné z chat na půdě bylo snad největší hnízdo, co jsem kdy viděl (1,3 m vysoké s průměrem u paty okolo jednoho metru). Vosy se tehdy nepodařilo zlikvidovat, ale čas a příroda to vyřešily po sezoně. Po prvních mrazících se vosy zazimovaly a zbytek už později zařídily mlsné myšky. Rády si osladily jídelníček a tak nezůstala jediná vos. Nejméně obvyklým zástupcem hmyzu, kterého jsem ve službě potkal, byl náš největší noční motýl Martináč hrušňový.

Další kategorií jsou domácí mazlíčci. Odchyt psů (zvláště po Silvestru nebo autonehodě) je časově náročný. Pes na přivolání většinou nereaguje a někdy nepomůže ani pamlsky, jen čas a uklidňování. Kočky ze stromů většinou slezou samy, když se přiblížíme. Byli jsme přivoláni k úklidu mrtvého kotěte z kotelny.

Bylo divoké a do kotelny lezlo oknem. Při příjezdu leželo bez pohybu, chtěl jsem ho nabrat do pytle na likvidaci kadáveru (zdechliny, pozn. red.), v ten moment zvedlo hlavičku. Náhle se zásah změnil na záchranu. Sežeňte ve 2:30 útulek nebo veterináře... Do konce služby jsme měli o zábavu postaráno.

Dnes však lidé chovají i exotická zvířata, pavouky, plazy. Takové zásahy nejsou běžné, a proto nás v rámci výcviku seznamují i s chováním těchto tvorů. Při jednom takovém seznamování jsem byl v pase ovinut škrtičem hroznýšem královským. Poslouchal jsem a seděl v klidu, had usnul. Potřeboval jsem odejít, ale nebyl mi doporučen pohyb. Janeček, tak se jmenoval, by se mohl leknout a škrtit. Musel jsem počkat, než se probudí. Naštěstí se zatím, když jsem vyjžděl na odchyt hada, jednalo „pouze“ o užovku stromovou. Domácí zvířata už se moc nechovají ani na vesnicích. Zasahovali jsme u několika koní, kteří většinou někde zapadli, nebo jsme pomáhali koně zvedat ve spolupráci s veterinárním lékařem.

S divokými zvířaty se moc událostí nestává. Řešil jsem jen lišku zlodějku. Pekař nám nad ránem přivezl dvě krabice svatebních koláčků, které objednal vedení na nějakou svoji akci. V noci jsme měli výjezd a na stanici nikdo nebyl. Pekař krabice přikryté papírem položil ke vchodu a odjel. Po příjezdu jsme krabice našli. Podle dodacího listu i obrysů v cukru na dně krabice 14 kusů chybělo. Vše bylo v krabici vzorně srovnané. Musel to být člověk, zvíře by koláče jistě rozházelo, známe psy, jak žerou. Začali jsme prohlížet kamerový záznam a jaké bylo naše překvapení, když jsme pachatele uviděli. Byla to asi roční liška. Vždy vyběhla ze křoví na druhé straně silnice, vzala si jeden koláček a zpět. Výsledek – roční liška sní k snídani 14 koláčů.

Ne všechny zásahy končí pro zvířata šťastně. Byli jsme přivoláni k záchraně ptáka v okapovém svodu.

Svod byl veden ve zdi a bylo slyšet pískání v úrovni prvního patra. Naše snaha o zachycení nebo vytlačení ptáčka nebyla úspěšná. Majitel nepovolil prokopání zdi a zvuky postupně utichly. I to je příroda a k naší práci to prostě patří.

Přeji vám krásné léto a ať se setkáváme u zábavy a ne u zásahů. Když budete dělat větší oheň, nezapomeňte to předem nahlásit na stránkách <https://www.hzscr.cz/hzs-jihomoravskeho-kraje.aspx>, kde vpravo dole najdete formulář Ohlášení pálení. Jeho vyplnění je jednoduché, předejdete pokutě a placení výjezdu k planému poplachu. Děje se to bohužel každým rokem.

Ještě jednou pěkné léto, dovolenou a prázdniny.

Pozn. red.: autor článku působí jako zástupce velitele JSDH Kanice a vedoucí Odborné rady prevence Krajského sdružení hasičů

Odpoověď na soutěžní otázku z čísla 1/2023:

Otázka č. 1: Při stavbě železnice vznikl poblíž Olomučan pod Novým Hradem jeden betonový, dnes už neexistující artefakt, který se stal po dlouhá léta turistickou atrakcí. Na dobové pohlednici Pozdrav z Moravského Švýcarska je u něho uvedeno: „XXXXXXX u Blanska“. Co to bylo? **OBROVSKÉ VEJCE**

Více informací přineseme v příštím vydání Kanických listů v článku „Pohledy do minulosti: Obrovské vejce“

Otázka č. 2: Před nasazením Slovenské strelky se na trati kolem roku 1934 zkoušely ještě další rychlíkové lokomotivy. Byly to stroje řady M274.0 „XXXXX XXX“ M275.0 XXXXXX a lokomotivy řady 387.0 „XXXXXX“. Jaké jsou chybějící názvy?

MODRÝ ŠÍP

V letech 1934–1936 vyrobila Škoda Plzeň 14 čtyřnápravových motorových vozů s elektrickým přenosem výkonu pro dopravu rychlíků pod označením M274.0. Podle modrého nátěru dostaly jméno „Modrý šíp“ (stejný název nesly i jiné motorové vozy podobného typu té doby). Poslední byl vyřazen až v roce 1959. Některé byly přestavěny na vozidla údržby trakčního vedení.

NOHATÁ

Jedná se o parní rychlíkovou lokomotivu, vyráběnou (ještě za Rakouska-Uherska) s označením 108. Vyrobeno bylo celkem 36 kusů. Později u Československých státních drah (ČSD) přeznačena na řadu M275.0. Při zkouškách dosáhla rychlosti 143 km/h. Pro typický vzhled s velkými koly dostala přezdívku „Nohatá“. Poslední byla zrušena v roce 1948.

MIKÁDO

Parní rychlíková lokomotiva, vyráběná v letech 1926–1937 ve Škodě Plzeň v celkovém počtu 43 kusů. U ČSD dosloužila v roce 1974. U železničářů si vysloužila přezdívku „Mikádo“, podle účesu, který svým tvarem připomínal komín. Lokomotiva 387.043 je vystavena v železničním muzeu v Lužné u Rakovníka.

Otázka č. 3. První železniční zastávky měly podobu dřevěného kůlu s jízdním řádem osazeného u trati. Říkalo se mu „Dřevěný XXXXXXXXXXX“. Doplň název. **PŘEDNOSTA**

Výsledky turnaje ve stolním tenise 1. dubna 2023

Josef Kolínek

SKUPINA: A	1.	2.	3.	4.	5.	BODY		POŘ.
	LUKÁŠ	SOFIE	ONDRA	JIRKA	ADAM			
1. Pluhař Lukáš		2:0	2:0	2:0	2:0	4		1.
2. Nežádalová Sofie	0:2		0:2	2:1	2:0	2		3.
3. Smetana Ondra	0:2	2:0		2:0	2:0	3		2.
4. Čanky Jirka	0:2	1:2	0:2		2:1	1		4.
5. Vystrčil Adam	0:2	0:2	0:2	1:2		0		5.

SKUPINA: B	1.	2.	3.	4.	5.	BODY		POŘ.
	VÍTEK	FILIP	ONDRA	JAN	DANIEL			
1. Ondroušek Vítek		0:2	1:2	0:2	2:0	1		4.
2. Ondroušek Filip	2:0		2:0	2:1	2:0	4		1.
3. Nežádal Ondra	2:1	0:2		0:2	2:0	2		3.
4. Malášek Jan	2:0	1:2	2:0		2:0	3		2.
5. Vystrčil Daniel	0:2	0:2	0:2	0:2		0		5.

Zápas o 9. místo: Vystrčil Adam - Vystrčil Daniel 2:0

Zápas o 7. místo: Ondroušek Vítek - Čanky Jirka 2:0

Zápas o 5. místo: Nežádal Ondra - Nežádalová Sofie 2:0

Semifinále: Pluhař Lukáš - Malášek Jan 0:2

Ondroušek Filip - Smetana Ondra 2:0

Zápas o 3. místo: Smetana Ondra - Pluhař Lukáš 2:1

Finále: Ondroušek Filip - Malášek Jan 2:1

Nasát jaro z plných plic – Běh za sklínkou medu (1. května)

Karel Hynš

Tradiční běžecký závod (9. ročník), z dílny včelaře a běžce Martina Nežádala, měl letos hojnou účast. Celkem na trať vyběhlo asi 50 malých a dospělých závodníků a k vidění byly hodnotné sportovní výkony. Došlo k překonání traťového rekordu na dlouhé trase v ženské kategorii - **Adéla Kazdová** jej vylepšila časem 1:13:47. V mužské kategorii zvítězil **Vlastimil Lysák** historicky třetím nejrychlejším časem 58:57 a spolu s **Matějem Rajnoškem** (59:27) se připojili k dalším třem běžcům, kteří dokázali zaběhnout dlouhou trať na 15 km pod jednu hodinu.

Z kanických běžců se v mužské kategorii na 4. místě umístil Petr Kolář v čase 1:02:23.

Na kratší trati (7,6 km) vyhrál **Tomáš Liščinský** časem 31:29, nejlepším místním běžcem se stal celkově pátý Jonáš Drábek v čase 34:39. V ženské kategorii zvítězila **Adéla Ptašková** časem 40:39, za ní se umístily kanické běžkyně **Klára Drncová** (41:07) a **Valča Nežádalová** (43:12).

Budeme se těšit na další mezinárodní účast při jubilejním desátém ročníku.

Teplotní a srážkové charakteristiky zimy 2022/2023 a jara 2023 v Kanicích.

	Prosinec	Leden	Únor
T_{avg}	0,6 °C	2,6 °C	2,3 °C
T_{max}	13,9 °C (24. 12. 13:40)	14,1 °C (1. 1. 13:30)	14,9 °C (24. 2. 15:50)
T_{min}	-11,5 °C (18. 12. 19:10)	-8,3 °C (30. 1. 3:50)	-11,5 °C (7. 2. 7:10)
Sr_{sum}	46,5 mm	37 mm	25 mm
Sr_{max}	8 mm (16. 12.)	8 mm (16. 1.)	7,5 mm (2. 2., 4. 2.)
	Březen	Duben	Květen
T_{avg}	6,4 °C	8,5 °C	14,9 °C
T_{max}	24,1 °C (23. 3. 14:30)	25,4 °C (22. 4. 15:10)	31,2 °C (21. 5. 15:40)
T_{min}	-7,8 °C (12. 3. 5:50)	-7,4 °C (5. 4. 3:50)	0,4 °C (1. 5. 4:40)
Sr_{sum}	17 mm	75,5 mm	48 mm
Sr_{max}	7 mm (31. 3.)	22,5 mm (15. 4.)	16,5 mm (17. 5.)

KLIMATOLOGIE:

Zimní období 2022/2023 se do kanické historie zapíše stejnou průměrnou teplotou vzduchu jako zima předchozí (1,8 °C). Netypicky nejteplejším zimním měsícem se stal leden, což způsobily zejména vysoké teploty počátku roku 2023. Celkový úhrn srážek (108,5 mm) lze označit za normální. Jaro zahájil nejteplejší březen od roku 2019, naopak duben a květen se vyznačovaly celkově nižšími teplotami vzduchu. Relativně vysoký jarní úhrn srážek (140,5 mm) ovlivnil především rekordně deštivý duben, který velmi vybočil z řady suchých dubnů minulých let.

ZAJÍMAVOSTI:

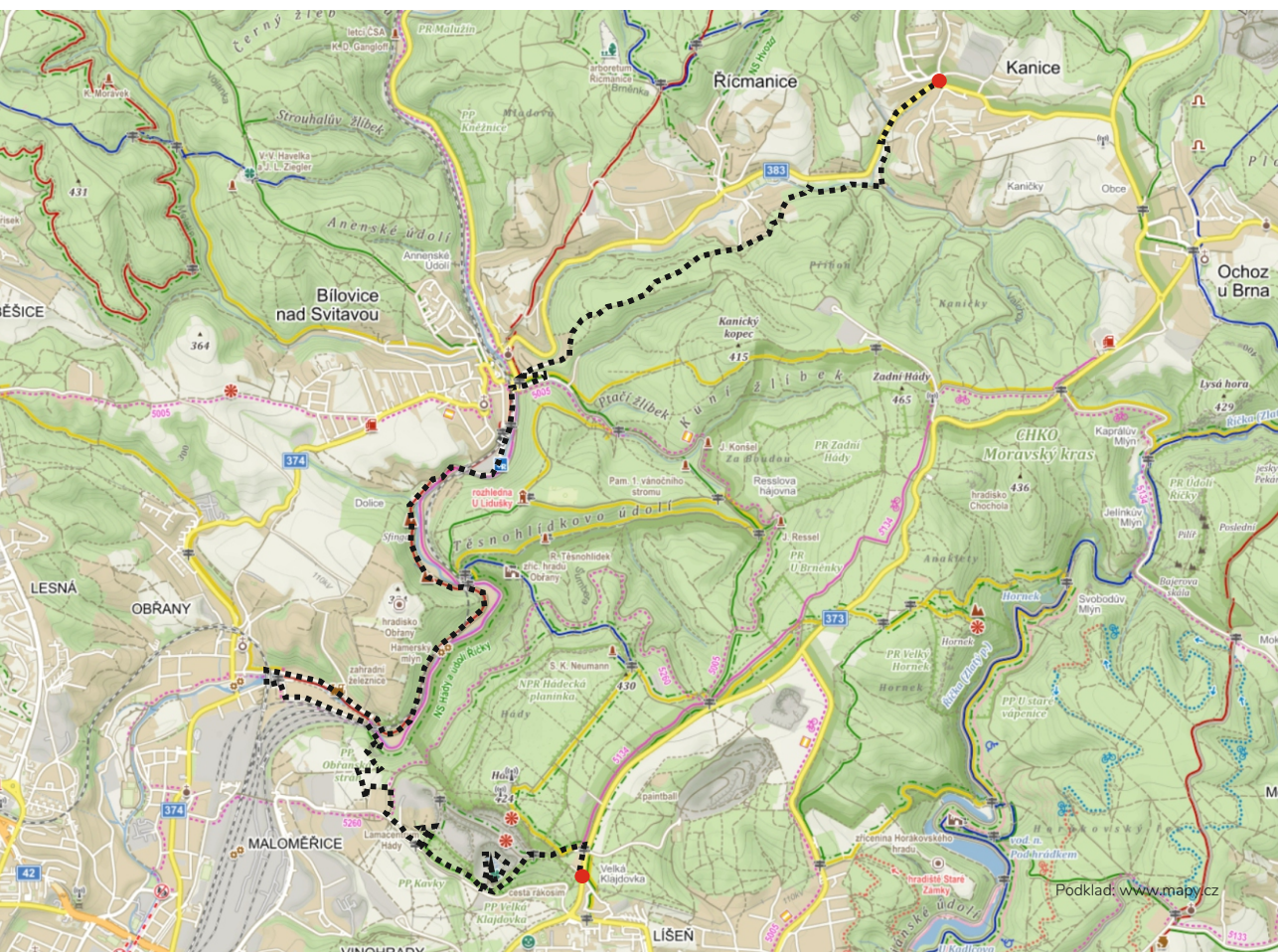
- Vánoční obleva se v prosinci 2022 projevila mimořádně silně. Ještě v pátek 23. prosince 2022 vystoupila denní maximální teplota vzduchu pouze na 4 °C. Následující Štědrý den však již téměř na 14 °C. Naopak velikonoční Velký pátek (7. duben 2023) byl nejchladnějším dubnovým dnem s maximální teplota pouhých 6,7 °C.
- Pouze čtyřikrát během prosince–února nevystoupala teplota vzduchu nad bod mrazu (ve všech případech v prosinci 2022).
- Rekordně teplý byl přelom roku 2022 a 2023 (1. i 5. ledna bylo dosaženo 14 °C).
- Poprvé od počátku měření v roce 2019 se stalo, že v zimním období nebyl ani jeden den s úhrnem srážek alespoň 10 mm. Na druhou stranu bylo zaznamenáno nadprůměrných 40 srážkových dní (z celkových 90).
- Srážkově rekordní duben byl způsoben zejména deštivou epizodou 14.–15. dubna, kdy spadlo 44 mm srážek. Naopak květen byl srážkově chudý.

Velká Klajdovka – Růženin lom – Lamacentrum – Sfinga – Bílovice n. S. – Hradisko – Kanice (15 km)

Dnešní výlet zahájíme v autobuse linky Jedovnice–Brno. Na zastávce (Ochoz u B., rozc. Kanice – pozn. red.) si koupíme lístek na **Velkou Klajdovku**, která do 60. let 20. stol. patřila do katastru Kanic včetně budovy hotelu a restaurace s hájovnou. Pak byly tyto objekty přičleněny k Brnu.

Nejdříve se půjdeme podívat na vyhlídku nad **Růženiným lomem**. Až se pokocháme výhledy, vrátíme se pár metrů a sejdem dolů po chodníku kolem oplocení. Projdeme se po dřevěných chodničkách **Cestou rákosím** a obejdeme jezírka. Dál pokračujeme cestou pod přírodní památkou (PP) **Kavky**. Taje jednou z nejvýznamnějších lesostepních lokalit v našem okolí. Je domovem ohrožených druhů rostlin a živočichů. Komentované prohlídky sem pořádá

Český svaz ochránců přírody ve spolupráci s Lamacentrem Hády. Projdeme kolem štol, jimiž se kdysi vyvážel vápenec z lomu **Džungle**. Armáda v nich později údajně testovala tryskové motory. Dílčím cílem výletu je **Lamacentrum Hády**. To leží právě v tomto hlínou částečně zasypaném bývalém lomu. Vidět, nakrmit a pohladit zde můžeme nejen lamy, ale i ovce, králíky, kozy. Projdeme se po zážitkovém geologickém chodníčku, prohlédneme a vyzkoušíme i další zajímavosti. Otevírací doba je v období duben–říjen každou sobotu a neděli v čase 10:00–18:00. Přes prázdniny i ve středu odpoledne (14:00–18:00). Mimoto jsou zde pořádány různé placené zážitkové programy a další akce (Vlnobraní, Včelí den, Krmítkování...). Je také možnost si celý areál pronajmout.

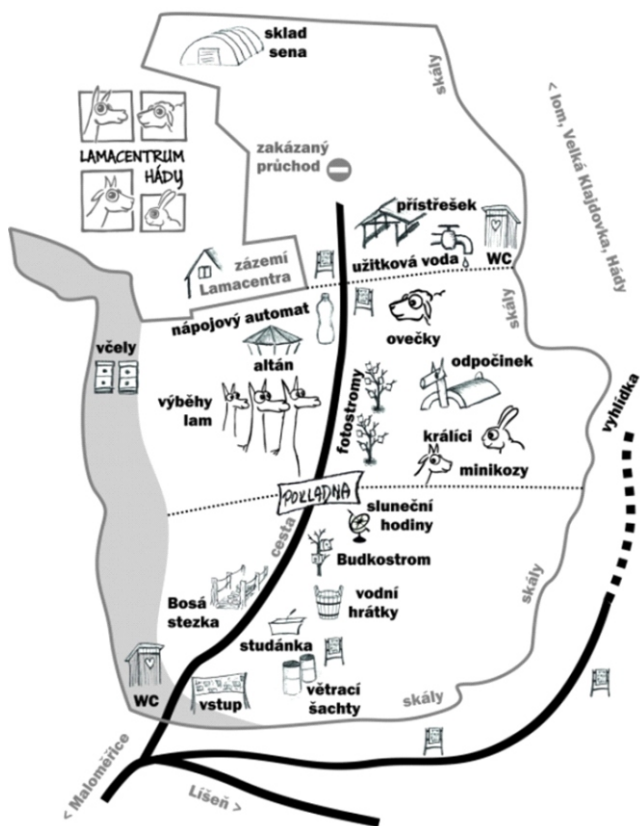

Z Lamacentra Hády se vydáme k občerstvovně **Na Kamenné Horce**. Za ní odbočíme vlevo. Mezi přístřešky s posezením tohoto lukrativního podniku projdeme chodníkem dolů. Vlevo za plotem spočítáme rohaté kozy. Asi po 200 m narazíme na polní pěšinu. Po ní se vydáme vpravo. Po 200 m zabočíme opět vpravo (rovně se můžeme zajít podívat ke studánce Malý Lesík) a za dalších 150 m vlevo na pěšinu vedoucí okrajem **Maloměřického lomu**. Po nábřeží (nebo po ulici Babická) dojdeme k restauraci **Na Konečné**. Přejdeme **Makovského lávku**¹ přes řeku Svitavu a odbočíme vpravo. Kolem prvorepublikových „miliónářských“ vil dojdeme k číslu popisnému 35a, kde pan domácí provozuje v neděli odpoledne **zahradní železnici** (blíže v č. 1/2023, pozn. red.).

Až se děti nabaží vláček, vydáme se proti proudu Svitavy do Bílovic n. S. Projdeme kolem **skateparku** a venkovní posilovny k PP **Obřanská stráž**. Když trefíme správné roční období, můžeme zde spatřit koniklece, kavylky a některé další chráněné druhy rostlin. Po průzkumu strážě projdeme pod mostem k restauraci **Farma**. Tady je příjemné venkovní posezení, pivo a velmi slušná kuchyně. Pro děti houpačky, skluzavka a další atrakce. Po břehu řeky jdeme dál proti proudu. Na druhé straně řeky prohlédneme **Hamerský mlýn** (Kanice ev. č. 135). Projdeme pod mostem u **Těsnohlídkova údolí**. To dnes tvoří hranici **kanického katastru**. Ještě před 100 lety patřily Kanicím strážě a lesy na levé straně Svitavy až k bílovičské Sokolovně.

Pohled na Růženin lom shora

Plánek areálu Lamacentra Hády

¹ Lávka byla postavena v roce 2000. Je pojmenovaná po sochaři a profesorovi Vysoké školy technické (dnešní Vysoké učení technické v Brně) Vincenci Makovském (1900–1966). Rodák z Nového Města n. Mor. žil od roku 1945 v nedaleké vile na Mlýnském nábřeží čp. 17. Je mj. autorem busty S. K. Neumanna v Bílovicích n. S., pomníků J. A. Komenského v Naarendu, Uh. Brodě, Brně-Obřanech a také známého „Kachláče se stopařem (sic)“, dominanty na Moravském náměstí. Lávka spojuje brněnské čtvrti Maloměřice a Obřany. Je součástí cyklotrasy Krakov–Morava–Vídeň.

Dojdeme ke **Skalkám**. Jejich součástí je skalní věž **Sfinga**. Vystoupáme a sestoupáme po schodech, které nás převedou přes kdysi huře schůdnou, ale romantickou část cesty². Kolem bílovického fotbalového stadionu přijdeme k nádraží. Odtud mohou méně zdatní turisté využít k cestě domů autobusovou dopravu. Ostatní se vydají kolem restaurace **Sokolovna** na **Hradisko**. Zde je několik hezkých vyhlídek do okolí. Pak některou z lesních cest dojdeme do Řícmanic **Na Vyhlídku**. Ulice a domy Na Vyhlídce patřily do konce 30. let 20. stol. také ke Kanicím. Sejdeme k **Časnýři**. Po jeho levém břehu dojdeme k mostku. Ten nás vyvede u bývalého **kanického koupaliště**. To bylo za první republiky a i později po válce v širokém okolí vyhlášené. Řádně se rozhlédneme. Zhodnotíme výsledek několika podnikatelských záměrů různých porevolučních majitelů. Hodnotíme velmi tiše. Raději jen „v duchu“, aby si náhodný pocestný nemyslel, že jsme neomalení sprostáci a hulváti. Pak se vydáme k domovu kolem **Lipové studánky**. Ta svojí „krásou“, díky dlouholetým pravidelným materiálními příspěvkům majitelů přilehlých chat, silně kanickému koupališti konkuruje. Kdysi zde bývala malá milá čistá zelená loučka. Sem jsme chodívali na čtyřlístky pro koně Emila³. Ale závěrem dnešní vycházky si určitě nenecháme zkazit celkový dojem z výletu. Úprava Lipové studánky a jejího okolí by mohla být jedním z objektů zkrášlení naší obce v rámci akce „**Zažít Kanice jinak**“.

Kozí farma Na Kamenné Horce

Restaurace Farma

Svitava v Obřanech

Bližší informace a zdroje:

[Velká Klajdovka - Wikipedie \(wikipedia.org\)](#)
[Lom Hády - Výlet | Brno \(pruvodcebrnem.cz\)](#)
[Cesta rákosím - NET4GAS Blíž přírodě \(blizpriode.cz\)](#)
[Kavky - Wikipedie \(wikipedia.org\)](#)
[Opuštěné stoly do bývalého lomu Džungle na Kavkách \(kafelanka.cz\)](#)
[Lamacentrum Hády](#)
[ZÁŽITKOVÉ PROGRAMY | Lamacentrum Hády](#)
[-Obřanská stráň - Wikipedie \(wikipedia.org\)](#)
[Adamov a okolí - Hamerský mlýn \(adamovaokoli.cz\)](#)
[Lipová studánka | Národní registr pramenů a studánek \(estudanky.eu\)](#)

² Někde v těchto místech po konci druhé světové války skončili svůj život skokem ze skály do vody starší němečtí manželé z Bílovic n. S., kteří se nesmířili s nuceným odsunem.

³ Kůň se původně jmenoval Karel. Ale než jsem se do Kanic přiznal, tak ho „naprudko (sic)“ přejmenovali na Emila. Aby si nás nepletli...

Pozvánka na kulturní a sportovní akce pro veřejnost v Kanicích

Podrobnosti a aktuální akce najdete nově na webu obce Kanice v sekci Události: obeckanice.eu/udalosti
Nově je možnost odebrat novinky z webu podle kategorií, které Vás zajímají, a to formou rozesílky e-mailem nebo přes mobilní aplikaci. Informace k odběru najdete zde: obeckanice.eu/odber-novinek

2023

24. 6.	Cardio_pilates_strečink, 9:00-11:00, areál za ZŠ Kanice	TJ Sokol Kanice
24. 6.	Letní lázeňský ples, 20:00, areál za ZŠ Kanice	Hodový výbor
12. 8.	Letní kino, areál za ZŠ Kanice	Obec Kanice
19. 8.	Letní noc, areál za ZŠ Kanice	Hodový výbor
9. 9.	Loučení s létem, areál za ZŠ Kanice	Hasiči Kanice
16. 9.	Zažít Kanice jinak	kanické spolky
18. 9.	Setkání s dětskou knihou, 17:00, jídelna ZŠ Kanice	knihovna
6. 10.	Ekoodpoledne ve škole, ZŠ Kanice	ZŠ Kanice, Obec Kanice
7. 10.	Dětská olympiáda, areál za ZŠ Kanice	TJ Sokol Kanice
28. 10.	Masarykova vatra, ohniště Buková	Hasiči Kanice
říjen	Dýňování, Hospůdka ve Zvoničce	tKanička

Soutěžní otázka:

Jak se dříve jmenovalo Těsnohlídkovo údolí?

Odpověď zasílejte e-mailem na redakci: redakce@obeckanice.eu. Nejrychlejší správná odpověď bude odměněna a zveřejněna v příštím čísle.

Zapojte se do tvorby Kanických listů, je to i váš zpravodaj!

Pokud máte připomínky, návrhy, podněty, nebo rovnou hotové příspěvky do konkrétních rubrik obecního zpravodaje, neváhejte a podělte se s námi o ně. Příspěvky budou redakční radou průběžně zapracovávány do nových čísel dle tematického zaměření.

Uzávěrka příspěvků do dalšího čísla je **27. října 2023**.

V případě zájmu o jakoukoli formu spolupráce nás kontaktujte na redakčním e-mailu:

redakce@obeckanice.eu

Kanické listy

Zpravodaj územního samosprávného celku, vydává obec Kanice, Kanice 76, 644 01 Kanice, IČO: 00363171, evidenční číslo MK ČR E23486, ročník VI. – červen 2023.

Redakční rada:

Kristína Dostálová (šéfredaktorka), Petr Ševčík, Ivo Pernica, Kristýna Rotreklová, Blanka Kalivodová, Jan Drábek, Karel Horáček, Aneta Minaříková, Kristýna Pospíšilová, Hana Pluhařová, Petr Kolář, Karel Hynšt, Tom Vrba.

Grafická sazba: Nicol Kolářová.

Jazyková korektura: Petr Kolář, Veronika Neckařová

Kontakt na redakci:

redakce@obeckanice.eu

Toto číslo vyšlo 26. června 2023 nákladem 400 ks.
Pro občany Kanic zdarma.

Foto: redakce a autoři článků, pokud není uvedeno jinak. Za věcnou správnost odpovídají autoři. **Redakce si vyhrazuje právo** zaslané příspěvky upravovat, případně neuveřejnit. Nevyžádané rukopisy se nevracejí.

Veškeré materiály otištěné v Kanických listech jsou uveřejněny se souhlasem autorů. Jejich další použití třetími stranami podléhá autorským právům a zákonu upravujícímu tato práva.